

Belföldi hírek

budapest, 1981. december 11. bel. p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

szabó istván beszéde /1.rész/

1981. december 11. - az alábbiakban ismertetjük szabó istvánnak, a termelészövetkezetek országos tanácsa elnökének a termelészövetkezetek iv. kongresszusán az országos tanács előre megküldött írásos beszámolójához fűződő szóbeli kiegészítését. a beszéd f e l o l d á s i g e m b a r g ó s i

x x x

szabó istván bevezetőben hangsúlyozta, hogy az elmúlt öt évben a mezőgazdasági szövetkezetek gazdálkodására ható külső tényezők összességében ugyan kedvezőtlenek voltak, mégis egész sor kedvező folyamat bontakozott ki a termelészövetkezeti mozgalomban. a közös gazdaságok egyre inkább a bizalom, a megértés és a segítőkészség légkörében dolgoznak, munkájukat a társadalom fokozódó megbecsülése és rokonszenve övezi.

ezután így folytatta: - az 1968. márciusi párthatározat, a xii. kongresszus állásfoglalásai és a kormány több intézkedése egyértelműen segítette az agrárpolitika céljainak megvalósítását. tovább fejlődött és méginkább megszilárdult a szövetségi politika, a népi-nemzeti egység. tisztázódtak a szövetkezeti tulajdonforma megítélése körüli korábbi félreértések. a párt fellépett és kitartotta szövetkezeti tulajdon egyenrangú szocialista jellegének,

tartós és akár növekvő szerepének elismerése, továbbá sajátos vonásainak megtartása mellett, és ez korántsem elméleti jellegű kérdés. nagyon fontos ez, mert megnyugtató elvi alapot teremt a szövetkezetek és az állami vállalatok közötti egyenrangú partneri kapcsolatok szervezéséhez, a termelőszövetkezeti tagként illetve munkaviszonyban végzett munka azonos megítéléséhez, és még sok egyéb lényegbevágó gyakorlati mezőgazdasági szövetkezeti probléma rendezéséhez.

egyértelművé vált, hogy a párt igényli a társadalomban meglévő különböző érdekek feltárását, egyeztetését, nyílt és demokratikus ütköztetését. ennek megfelelően fokozódott az igény, hogy az érdekképviseleti szervek ismerjék és képviseljék a szövetkezeti parasztság egyéni és kollektív érdekeit, hogy a demokratikus politikai rendszer keretében azok szintén érvényesüljenek. az is idetartozik, hogy megszűntek, de legalábbis lecsillapodtak a háztáji politika gyakorlati végrehajtásának következtelenségei. az agrár- és szövetkezeti politika nagy sikerét, a mezőgazdasági szövetkezetek munkájának nagy erkölcsi elismerését jelenti, hogy a nagyüzemi és a kiegészítő gazdaság továbbá a kollektív és az egyéni vállalkozás szervezésére követendő példát, hasznosítható tapasztalatokat tudott nyújtani a népgazdaság többi termelő ágazata, a szolgáltatások és a kereskedelem számára. /folyt.köv./ rj 1e

00.10 111281 2625

-. -

sb0002 4 150 mtib1002

szabó István.../2.rész/

- egyértelmű támogatást és elismerést kapott, hogy hasznos, ha a mezőgazdasági szövetkezetek vertikálisan kiterjesztik és kiegészítik tevékenységi körüket, s a termelőerők kihasználásával és átcsoportosításával reális igények kielégítésére, - saját kockázatokra - ipari, élelmiszeripari, építőipari, szolgáltató és kereskedelmi vállalkozásokba kezdenek. más kérdés, hogy ennek kibontakoztatását még fékezi egy sor anyagi, pénzügyi és szervezeti tényező - különösen a termékfeldolgozást - és a meglévő vállalkozások fegyelmét és hatékonyságát is tovább kell javítani.

utalt arra: a tot nagy jelentőségűnek tartja, hogy 1980. óta a szabályozó-rendszer valamennyi mezőgazdasági nagyüzemi forma; - az állami gazdaságok, a kombinátok, a termelőszövetkezetek és az agrárparipari egyesülések stb. - gazdálkodási feltételeit egységesítette. így a különböző alakzatok versenyének a gazdasági szabályozás oldaláról most már egyenlőek a feltételei. az egységes

szabályozó-rendszer a vállalatok közötti együttműködést, az érdekek összekapcsolását, a közös kockázatvállalást is megkönnyíti, csak még jobban kell élni a lehetőséggel.

a tot elnöke ezután az élelmiszertermelés stabilitásának jelentőségéről szólt, hozzátéve, hogy ez nemcsak a közös gazdaságok érdeme, hanem olyan társadalmi teljesítmény, amelyben fontos tényező a munkásosztály, az értelmiség, minden dolgozó réteg munkája. a mezőgazdasági szövetkezeti tagság nagyra értékeli és megbecsüli a társadalmi helyzetében bekövetkezett több tekintetben történelmi jelentőségű változásokat, amelyek a szövetkezeti mozgalom számára is kedvező viszonyokat teremtettek.

a tot elnöke ezután a termelőszövetkezetek gazdálkodásának eredményeit elemezte. öt év alatt 16 százalékkal növelték teljesítményüket a gazdaságok. az állati termékek előállítását valamivel nagyobb arányban, mint a növénytermesztést. a tsz-ek a szigorúbb gazdasági környezetben is képesek voltak termelésük számottevő bővítésére. az adatok azonban azt is bizonyítják, hogy a nettó termelésben, valamint a minőség és a gazdaságosság területén az előrelépés csak szerény mértékű volt, és a nyereség növekedésének üteme is elmaradt a termelésétől. az egységnyi munkadíjra jutó termelés és a nyereség alig-alig változott, csakugy, mint ahogy a fajlagos anyag- és eszközfelhasználás is csak kismértékben javult. ez - a mezőgazdaság előtt álló új típusú követelményekhez képest - kevés. nem vigasztalódhatnak a gazdaságok azzal a kétségtelen ténnyel sem, hogy amíg a termelésben felhasznált eszközök és anyagok ára 46, a mezőgazdasági termékeké csak 26 százalékkal nőtt az elmúlt öt évben.

/folyt.köv./ rj 1e

00.11 111281 2668

-. -

sb0003 4 150 mtib1003

szabó István.../3.rész/

a világpiacon értéktelenség ugyanis még ennél is szigorúbb és a magyar mezőgazdaság most már valójában ennek a „birónak”, az illetékesége alá tartozik, és ehhez kénytelen igazítani a mércét.

az egyik legsikeresebb ágazat a gabona- és iparinövény termelés, ezzel szemben például a szőlő, a zöldség- és a gyümölcstermelésben gondok mutatkoztak, egyebek között az esetenként jelentkező terméstoppletek teljesértékű hasznosításánál. ezekben az

ágazatokban az infrastruktúra hiányosságai is érződnek, a nemzetközi viszonylatban is figyelmet keltő állati termék-termelés szakmai színvonala sem egységes, mert például a lehetőségeknél alacsonyabb színvonalu a tenyésztési, a tartási, a takarmányozási és az állategészségügyi kultúra.

a mezőgazdaság gyenge láncszeme a megtermelt értékek megóvása, a termelés, a feldolgozás és az értékesítés határterületein jelentkező feladatok ellátása. kívánivalók vannak a termékpályák megszervezésénél, emiatt különösen sok a veszteség.

szabó istván utalt arra, hogy az élelmiszeriparban bekövetkezett szervezeti változások, több tröszt vállalatának önállósodása kedvező a termelőszövetkezetek számára, egyebek között azért, mert a decentralizáció erősítheti a termelők és a feldolgozóipar kapcsolatának kooperációs vonásait és emelheti a kétoldalú szerződések rangját. a decentralizáció - amint kifejtette - segíti a monopóliumhelyzetből és a gazdasági erőfölényből adódó visszasságok megszüntetését. ám a mezőgazdasági szövetkezetektől is együttműködési készséget kíván az új helyzet. az ágazat teljes vertikumában kell gondolkodniuk és figyelembe kell venniük a feldolgozóipar által közvetített piaci igényeket ahhoz, hogy az új helyzet lehetőségeit előremutatónan hasznosíthassák.

foglalkozott a termelőszövetkezei beruházások helyzetével, a gazdaságok közötti együttműködés fokozásának jelentőségével, majd szólt a mezőgazdasági termelőszövetkezetek túlzottan tűnő differenciálódásáról. hangot adott annak: a jó termőhelyi adottságu, eredményesen gazdálkodó termelőszövetkezetnek sem ígértesebb eleve minden vállalkozása, mint esetleg egy-egy kedvezőtlenebb adottságu és eszközökben szegény gazdaságé. a támogatások, a hitelek odaítélésénél hiba lenne kizárólag a vállalkozó gazdaság tőkeerejét és fizetőképességét vizsgálni, alapul venni.

/folyt.köv./ rj 1e

00.12 111281 2361

sb0004 4 150 mtib1004

szabó istván. /4.rész/

adott esetben indokolt lehet a saját forrásokban szegényebb gazdaság vállalkozását előnyben részesíteni, még azzal szemben is, aki esetleg több saját erőt tud felkínálni. erre a hitelpolitikai elvek már adnak lehetőséget, de sajnos, ez a gyakorlatban kissé nehézkesen tör még utat. arra is van lehetőség és ösztönzés, hogy a tőkeerős gazdaságok az eszközzegény üzemeknél is vállalkozzanak befektetésekre. az alaptervekenységben sajnos ez a vállalkozói magatartás még ritka, alig vannak kézzelfogható eredményei.

szabó istván a továbbiakban elmondotta:

- a mezőgazdasági szövetkezeti tagok közérzete jó. erről tanuskodnak az eredmények, a munkaközpont, az egészséges munkaerőmozgás, a tartalmas önkormányzati élet, fiatalok érdeklődésének élénkítése, és még számos más jelenség. a munkaintenzitásról, a munkafegyelméről, a gondosságról és a szervezettségről viszont mindez nem állítható ilyen egyértelműen. bizony, eléggé változó a kép. egyaránt akadnak ragyogó teljesítmények és elszomorító tapasztalatok is. mindez mindennek előtt a vezetést minősíti.

a gondok orvoslásánál is sokat segített, hogy megszilárdult a szövetkezeti demokrácia intézményrendszere. a formális elemek háttérbe szorultak és kidomborodott a lényeg: a tagok érdemi részvétele a döntésekben, az ellenőrzésben, a vezetés testületi jellege és a tulajdonosi szemlélet. a tulajdonosi jogok gyakorlását jól segítette a szövetkezeti belső ellenőrzés fejlődése, átfogó és megelőző jellegének erősödése. fejlődött az önkormányzat, és a tsz-gazdálkodás belső szabályozása.

befejezésül méltatta a kongresszus jelentőségét, majd a leköszönő országos tanács nevében megköszönte a mezőgazdasági szövetkezetek tagjainak bizalmát./mti/

t rj jf sl 1e

00.12 111281 1765

sb0005 4 160 mtib1005

nyári színház télen

1981. december 11. - a pécsi nyári színház - most először - télen is játszik, az előadásokat a város közművelődési intézményeiben tartja. a színház az idei évben lett önálló művészeti intézmény, s ezzel lehetőséget kapott arra, hogy téli előadásokat is szervezzen. lényegében tehát új színház kezdte meg működését a mecsekaljai városban. mint bagossy lászló igazgató elmondta: nem konkurrálni akarnak a pécsi nemzeti színházzal, inkább kiegészítik annak programját, mégpedig elsősorban a gyermek- és az ifjúsági közönség körében. ezáltal a nyári színház gazdaságosabban is működhet, hiszen tevékenysége nem korlátozódik a nyári időszakra. az első téli évadot teljes egészében az általános iskolai tanulóknak szentelik. a gyermekszínház most mutatta be jékely zoltán csunyika című mesejátékát, ezt követően lázár ervin - bükkösdy lászló gyere haza, mikka-makka! című meseösszeállítás kerül színpadra. a szereplők a pécsi nemzeti színház művészei, az előadásokat és a közönséget a nyári színház szervezi. később létrehozzák a diákszínházat is. ez a középiskolai tanulók számára ad elő olyan műveket, amelyekkel irodalomtörténeti tanulmányaik során foglalkoznak a diákok. a nyári színház leendő új otthona, a belváros egyik patinás épülete, lehetőséget nyújt majd állandó téli színház - stúdiószínház - megnyitására is. /mti/

igó/bné/az/gw ie

00.13 111281 1379

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

adidas után puma

1981. december 11. - készül az 1982-es nyári szezonra a váci kötöttárugyár. az nszk-beli felinával kötött kooperációs szerződés szerint - a cég technológiája és modelljei alapján - mintegy 150 ezer női fürdőruhát gyártanak a hazai vásárlóknak, további 75 ezer fürdőruhát bér munkában az nszk-beli partnernek. az elképzelések szerint 1983-ban már a váci üzemben gyártott anyagból varrják a felina cégnek a fürdőruhákat.

a kötöttárugyár más területeken is keresi a kapcsolatot a külföldi szakemberekkel. az amerikai du pont céggel például műszaki-tudományos együttműködési szerződést kötöttek.

a gyár a hetvenes évek derekán már készített bér munkában sportruhákat az adidas cégnek. jelenleg a puma céggel folytatott tárgyalásokat a hosszabb távu együttműködés lehetőségeiről. /mti/

vir/mv/az/gw ie

00.14 111281 0842

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

botond kivitel

1981. december 11. - teljesítette exporttervét a bonyhádi cipőgyár: az idén összesen 750 ezer pár női- és férfi cipőt készítettek szovjet megrendelésre. hétszáz ezer pár „botond” cipőt - ez a gyár márkajelzése - már jövőre is megrendelt a szovjet kereskedelem bonyhádról. növelték a választékot is, száz ezer párnál több divatos, cipzáras férficsizmát gyártanak szovjet exportra. /mti/

blb/kjné/az/gw ie

00.14 111281 0436

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

tiszta szőnyeg sopronból

1981. december 11. - megkezdték a tiszta fantázianevű szőnyeg gyártását a soproni szőnyeggyárban. a tiszta, a sopilen termékcsalád új tagja, tisztán szintetikus fonalból készül, akár a család idősebb tagjai: a babylon, a fenyő és a ciklámen. ezért egészen más tulajdonságu mint gyapju alapanyagu társai, jól türi a nedvességet, könnyen tisztítható, színei tartósak, mosás után sem fakulnak.

bel

- 8 -

1981. 12. 11.

a tiszai elnevezésű szőnyeg hazai alapanyagból készül. a tiszai vegyikombinátalapanyagából állítja elő a soproni gyár vegyiszállgyártó üzemében a polipropilén fonalat. ennek minősége a korábbi években tökéletes importból beszerzett fonaléval azonos, s a belőle szőtt szőnyeg is hasonlóképpen tartós, jól türi a mindennapos használatot.

a gyár mintatervezőinek elgondolásai alapján többfelé színben, klasszikus és modern mintákkal gyártják a tiszát, amely a közismert tűzött szőnyegpadlók igényesebb kidolgozása, esztétikusabb változata. az év végéig tíz ezer négyzetmétert adnak át belőle a hazai kereskedelemnek. /mti/

mzs/sza/az/gw ie

00.15 111281 1082

..

sb0009 4 130 mtib1009

tíz község vízvezetéke

1981. december 11. -

a zala folyó völgyében - zalaszentgróttól sármelléig - sorakozó tíz község lakossága, közintézményei és üzemei jutnak vízhez arról a regionális vezetékrendszerrel, melynek építése zalaszentlászló község térségében kezdődött el. a tíz községen áthaladó haraminc kilométeres távvezeték nagyobb része a hatodik ötéves tervidőszakban elkészült. vele párhuzamosan megépülnek a községi elosztó vezetékek is. a községi tanácsok - a vízügyi illetékesekkel egyetértésben - azért döntöttek a regionális rendszer mellett, mert így a falvak olcsóbban jutnak vezetékes vízhez, mintha külön-külön építettek volna vízművet. /mti/

tóa/kné/az/gw ie

00.15 111281 0700

..

bel

- 9 -

1981. 12. 11.

sb0010 4 170 mtib1010

óriás sütőtök

1981. december 11. - sokan indultak „csodanézőbe”, a napokban tatabányán, amikor híre kelt, hogy óriás sütőtököt tettek kimérés előtti közszemlére a zöldért egyik üzletének kirakatában. a sütnivaló portéka - ami kovács istvánnéknak, a helyi kertbarát kör tagjának telkén termett - valóban ritka, kapitális példánynak számított. átmérője megközelítette az egy métert, súlya meghaladta a harminc kilogrammot.

később annak rendje-módja szerint kés alá került a tököriás, s minden szeletje utolsó dekáig elfogyott. a kíváncsiskodók után most a kiskertbarátok ostromolják az üzlet eladóit. a rekordméretű téli csemege magjából szeretnének vetnivalóhoz jutni. legtöbben elkéstek, mert akik „korábban ébredtek”, néhány óra alatt az utolsó szem tökmagot is elvitték. /mti/

ráb rj az ie

00.16 111281 0815

..

sb0011 4 150 mtib1011

uj frontfejtés nagygyházán

1981. december 11. - megkezdték a széntermelést a nagygyházi uj bánya második frontfejtésében. a tatabányai szénbányák legújabb aknájában az év közepén - a tervezettnél tizenkét hónappal korábban - indultak meg az első frontfejtésben a termelőberendezések, s a második tömegtermelő munkahelyet is gyorsított ütemben készítették elő. így most már a korábbinál kétszer több, naponta 300 vagon jó minőségű szén kerül felszínre a nagygyházi bányából. az új frontfejtést - csakugy mint az elsőt - magas fokon gépesítették. szovjet gyártmányu maróhengeres jövesztő-fejtő gépet, és várpalotai típusu acélpajzsokat szereltek fel, jó körülményeket teremtve ezzel az átlagon felüli teljesítmények eléréséhez.

a már 1300 fizikai munkást foglalkoztató nagygyházi bánya építését tovább folytatják, újabb szénmezők előkészítésén dolgoznak a feltáró csapatok. még több évig tart a bánya nagyobbitása, bővítése, miközben fokozatosan növelik a széntermelést. 1985-ben kezdik meg a széntelepek alatt húzódó bauxit fejtését, s 1987-88-ban - amikor elérik a termelési csúcst - naponta 6000 tonna barnaszén és 1800 tonna bauxit kerül felszínre az első hazai ikerbányából. /mti/

ráb/wné/az/zsu ie
07.10 111281 1230

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

agrober - mezőgép együttműködés

1981. december 11. - együttműködési megállapodást kötöttek az agrober és a mezőgép tröszt vezetői mezőgazdasági és élelmiszeripari berendezések közös fejlesztésére, az exportra alkalmas gyártmányok választékának közös bővítésére, illetve az élelmiszeripar- elősorban a hus-, a baromfi és a tejipar - gépipari hátterének megerősítésére.

a tapasztalatok szerint a mezőgazdasági, élelmiszeripari gépgyártásban a tervezők, a gyártók és az exportáló vállalatok között gyakran hiányzik a kellő összhang, s ez késlelteti az új megoldások gyors gyakorlati megvalósítását. a megállapodással

60
10

felgyorsulhat ez a folyamat, annál is inkább, mert a két vállalat teljesíti a műszaki fejlesztések, az exportmegrendelések döntő részét. együttműködve rugalmasabban alkalmazkodhatnak a piaci igényekhez, s az állattartó telepek, különféle élelmiszeripari üzemek közös exportjánál fokozhatják versenyképességüket. /mti/

i/kg/pá/bam/zsu ie
07.15 111281 0973

-.-

sb0013 4 160 mtib1013

diákszálló a tsz-ben

1981. december 11. - diákszallót épít szakmunkástanulóinak a jánosházi magyar-bolgár barátság termelőszövetkezet. a tsz a vépi mezőgazdasági szakmunkásképző intézet tanüzeme is, így minden héten husz-husz tanuló itt végzi a tantervben előírt gyakorlati munkát.

a növénytermesztő gépész szakmunkástanulók jelenleg egy régi épületben laknak, megfelelő, de korszerűnek alig mondható körülmények között. a diákszallóban huszonöt embert fogadhatnak egyszerre, s két-három lakóra jut egy szoba, az épületben étterem és klubhelyiség is van. nyáron - a tanítási szünetben - egyetemistákat, építőtáborozó középiskolásokat szállásolnak el az épületben.

a diákszalló a termelőszövetkezet központjában lesz, a tsz saját brigádjai építik, s várhatóan az új tanév kezdetére adják t. /mti/

kre/mné/az/zsu ie
07.19 111281 0842

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

megkezdődött a mezőgazdasági szövetkezetek iv. kongresszusa

1981. december 11. - pénteken az építők rózsa ferenc székházában megkezdte munkáját a mezőgazdasági szövetkezetek iv. kongresszusa, amelyen 930 ezer szövetkezeti tag és 110 ezer alkalmazott képviselőjében 500 küldött tanácskozik. az elnökségben foglaltak helyet: losonczi páál, az elnöki tanács elnöke, havasi ferenc, az mszmp kb titkára, sarlós istván, a hazafias

10

népfront országos tanácsának főtitkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, váncsa jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, jelen voltak a társadalmi szervezetek és a tagszövetkezeti ágazatok képviselői.

a kongresszust berta jenő, a tot alelnöke nyitotta meg, majd a termelészövetkezetek országos tanácsának korábban kiküldött írásos beszámolójához szabó istván, a tot elnöke fűzött szóbeli kiegészítést.

/folyt./

t/jf/gk/zsu pr
09.44 111281 0893

-. -

sb0015 4 130 mtib1015

iskolások - napközben - nevelési rendezvénysorozat

1981. december 11. - a fővárosi pedagógiai intézet szervezésében pénteken a pataky művelődési központban megkezdődött a budapesti gyerekek egésznapos nevelésének kérdéseivel foglalkozó rendezvénysorozat. a fővárosban mintegy 90 ezer hat és tizenégy év közötti gyerek jár napközibe. egésznapos foglalkoztatásuk az oktatásügy fontos feladata, melyről pénteki értekezletükön a kerületi tanácsok művelődésügyi osztályvezetői és az általános iskolák igazgatói tanácskoztak. megvitatták a napközis foglalkoztatás korszerű formáival, az iskolaotthonokkal, a klub-napközikkel kapcsolatos tapasztalatokat.

istván

a rendezvénysorozat részeként válamennyi fővárosi általános iskola programot készít az egésznapos foglalkoztatás fejlesztésére, és az e munkában már eddig is jelentős eredményeket elért iskolákban szakmai bemutatókat tartanak.

a tanácskozással egyidőben a művelődési központban bemutatják azokat a kispiasztikákat, szövészel, batikolással előállított használati tárgyakat, játékokat, melyeket a napközikben, iskolaotthonokban készítettek a gyerekek. /mti/

i/ag/s/dg/zsu pr
09.49 111281 1158

-. -

sb0016 4 130 mtib1021

megkezdődött a mezőgazdasági szövetkezetek iv. kongreesszusa /2. rész/

1981. december 11. - /szabó istván szóbeli kiegészítését mai bs0009 mtib1001, bs0010 mtib1002, bs0011 mtib1003, bs0012 mtib1004 sz. hireinkben közöltük, az

embargót feloldjuk!/

ezután megkezdődött a vita a beszámoló fölött.

/közöljük losonczi pál felszólalását, amely feloldásig

szigoruan embargós!

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke bevezetőben átadta az mszmp központi bizottságának üdvözlétét és jókívánságait a küldötteknek, s személyükben a téesz-mozgalom milliós táborának. méltatta a termelészövetkezetek sikereit, amelyekkel hozzájárultak a mezőgazdasági termelés fejlesztéséhez és a jó élelmiszerellátás biztosításához, majd így folytatta: - népgazdaságunkban a korábban feltételezettnél kedvezőtlenebb körülmények között dolgozunk. közös erőfeszítéseink nyomán a külgazdasági egyensúly romlását sikerült megállítani, nőtt a munka termelékenysége, gyarapodott a nemzeti vagyon és tovább szilárdultak szocialista termelési viszonyaink. a mezőgazdaságban a kedvezőtlen külső feltételek ellensúlyozására jól érvényesülnek a kedvező belső folyamatok. kialakult mezőgazdaságunk sajátos arculata és határozottabb lett a jó elvek alkalmazása. a társadalom értékelése is egyértelműen pozitív.

- a változás, a fejlődés lendülete azonban népgazdaságunk egészében így sem elégséges, mert például a termelés, illetve a nemzeti jövedelem elmarad a tervezettől, a hatékonyság és az export fokozásában szándékainknál és lehetőségeinknél lassabb az előrehaladás. a következő években is azzal kell számolnunk, hogy a külső politikai és gazdasági hatások tovább és tartósan nehezítik terveink megvalósítását. nincs más megoldás, mint a még tudatosabb, célratörőbb és keményebb munka. ebben oroszlanrész jut a mezőgazdaságnak, a termelészövetkezeteknek is.

12. 15
P

ezután arról szót, hogy a mezőgazdaság jól vizsgázott az elmúlt két évtizedben, az állami gazdaságok és a mezőgazdasági termelés gerincét adó termelőszövetkezetek megbizonyították életképességüket és méltóak arra a bizalomra, amely velük szemben megnyilvánul.

/folyt./

jf/kg/zsu pr
11.03 111281 2225

-. -

sb0017 4 130 mtib1022

megkezdődött a mezőgazdasági szövetkezetek iv. kongresszusa /3. rész/

napjainkban egy hektár területen kétszer annyit termelnek, mint husz évvel ezelőtt, és egy-egy mezőgazdasági dolgozó munkája ma négyszerre termelékenyebb, mint amilyen volt egy generációval korábban. a megtermelt gabona 6.9 millió tonnáról 13.8 millióra, a vágóállat-súly 1 millióról több mint 2 millió tonnára nőtt. az egy főre jutó gabona- és hustermelésben a világ élvonalába küzdöttük fel magunkat.

kifejtette: az eredmények kedvező hatással voltak parasztságunk életére. a mind ésszerűbb, szervezettebb és szorgalmasabb munka nyomán fokozatosan kiegyenlítődött az iparban és a mezőgazdaságban dolgozók jövedelme. a termelőszövetkezeti tag mind a munkában, mind a társadalmi megbecsülésben az üzemi munkás egyenrangú, azonos megítélés alá eső társává vált. a téesz-tagok társadalombiztosításból eredő ellátása megközelítette a más dolgozó rétegekéét. falvaink jellege, külső képe gyökeresen megváltozott., a közművesítés lehetővé tette az új vagy átépített otthonok, kertés családi házak korszerűsítését. a jó utak, a gépkocsik, a javuló közellátás folytán a falusi ember életmódja közel áll a városi életmódhoz, egyes helyeken pedig talán még jobb is annál. ez igaz még akkor is, ha a sajátos helyzetből eredően falun mostanában nem lesz lehetséges nyáridőben a nyolcórás munkaidő.

az elnöki tanács elnöke ezután megemlékezett a termelőszövetkezeti mozgalom uttörőiről, majd a mozgalom előtt álló feladatok kapcsán kifejtette, hogy a mezőgazdaságnak meg kell küzdenie saját gyengeségeivel is; a munkafegyelem és a szervezés egyenetlenségeivel és azzal is, hogy a felhasznált anyagok és eszközök ára emelkedik, néhol még a maradi nézetekkel is; a szocialista elvek féltésével és a vállalkozási kedv elgáncsolásával. hangsúlyozta: tudomásul kell venni, hogy versenyben állunk, és pedig

12.15
A

nemcsak önmagunk multjával és lehetőségeivel, hanem a világpiac szigorú értékítéletével is. mindent meg kell mozgatni ahhoz, hogy a világpiac jelzéseire gondosan odafigyelve valódi és tartós piaci és üzleti kapcsolatokat létesíthessünk, és ezeket meg is őrizzük. igen fontos számunkra a felelősséggel kezdeményező, az értelmes, a kockázatot is bátran vállaló, alkotói szellem kibontakoztatása. a jó példát a kiváló eredményeket elérő üzemek egész sora szolgáltatja.

/folyt./

jf/kg/zsu pr
11.13 111281 2381

-. -

sb0018 4 130 mtib1023

megkezdődött a mezőgazdasági szövetkezetek iv. kongresszusa /4. rész/

az ideai rossz időjárás ellenére is számos szövetkezetben termett hektáronként 6 tonna vagy ennél is több buza, kukoricából pedig 10 tonna vagy e fölötti átlag. ma már tudjuk, hogy nem ez a felső határ, és hogy a gyorsabb növekedésnek csupán a gazdaságosság szab határt. ugyanakkor azonban - amint arra figyelmeztetett - sok gazdaságban akadnak még jócskán hiányosságok, amelyek megszüntetése újabb tartalékká válhat.

Losonczi pál a következőkben arról szót, hogy az eredmények forrása a további fejlődés alapja, a pártnak elveiben következetes és folyamatosan megújuló agrár- és szövetkezetpolitikája. ez a politika mindig számolt a reális lehetőségekkel és ezt az utat követi a jövőben is. agrárpolitikánk megvalósulásának pillérei az intenzív fejlődés hordozói, a szocialista nagyüzemek, az állami gazdaságok és téeszek, a mezőgazdasági termelés fejlesztését a jövőben is ezekre építjük, ám még több gondot kell fordítani a termelés, a feldolgozás, a kistermelés és a melléktevékenységek integrációjára. a nagyüzemek vezetőinek még többet kell tenniük azért, hogy a háztáji és a kisegítő gazdaságok termelési lehetőségeiket mind teljesebben kihasználhassák. erre egyébként a beruházási lehetőségek szükösége is ösztönöz, a háztájiban meglévő termelő berendezések pedig kínálják az alkalmat. a nagyüzemekre alapozott kistermelés és értékesítés lehet a továbbiakban is járható útja e fontos tevékenységnek.

szót arról, hogy a jogos társadalmi igényeknek engedve, ha kanyargósan is, de utat tört magának a melléküzemági tevékenység. ennek is tulajdonítható, hogy az idén mintegy 25 ezerrel nőtt a

12.15
A

téveszben dolgozók száma, munkájukkal valós társadalmi szükségletet elégítenek ki, s nem kell ettől féltetni sem a szocializmust, sem a nagyüzemet. foglalkozott a téesz-társulások jelentőségével, a belső érdekeltiségi rendszer korszerűsítésének igényével, majd arról szólt, hogy a szövetkezet nem csupán kollektív gazdasági vállalkozás, hanem egyben társadalmi közösség is. nem szabad szem elől téveszteni, hogy a szövetkezeti tag nemcsak dolgozó, hanem tulajdonos is, aki a közös ügyekben a döntés jogát gyakorolja. nem véletlen, hogy a szövetkezeti demokrácia a gyakorlatban szinte kézzel fogható termelési tényezővé válik. és az sem véletlen, hogy a szövetkezeti élet a maga irányítási, termelési formáival demokráciánk egyik hathatós fóruma.

/folyt./

jf/kg/zsu pr
11.22 111281 2467

-.-

sb0019 4 130 mtib1024

megkezdődött a mezőgazdasági termelőszövetkezetek iv. kongresszusa /5. rész/

az emberek tízezreit nevelte a közös ügyekben jártas és a szó legnemesebb értelmében vett közéleti emberré. az öntevékenység, a kezdeményezőkézség növelése érdekében még több gondot kell fordítani a fórumok demokratikus működésére, a tagok tájékoztatására, és a döntésekbe való bevonására.

az elnöki tanács elnöke méltatta a téeszek érdekképviseleti szerveinek korszerű munkatílusukból adódó eredményeit, egyebek között azt, hogy az utóbbi években a gondot okozó ellentmondások egész sorát vetették fel, és érlelték a megoldást, valamint a döntések meghozatalát, ajánlásaikkal és állásfoglalásaikkal, a jó tapasztalatok közreadásával hathatósan segítették a szövetkezeteket a szigorubbá váló gazdasági feltételekhez való alkalmazkodásban.

befejezésül kifejezte meggyőződését, hogy a mezőgazdaság, így a téeszek dolgozói továbbra is jeleskednek majd az elkövetkező és az eddigieknél semmivel sem kisebb feladatok megoldásánál. /

/folyt./

jf/kg/zsu pr
11.26 111281 1062

-.-

sb0020 4 150 mtib1025

visontai bányászok helytállása

1981. december 11. - a zord időjárásban is példásan helytállnak a visontai szénbányászok: a mátraaljai szénbányák thorez bányáüzeme rendszeresen ellátja fűtőanyaggal a szomszédos gagarin hőerőművet. a péntek reggeli összegezés szerint az elmúlt tíz napon - amikor szinte állandóan a havazással, a hideggel, vagy a széllel kellett megküzdeniök - 233 ezer tonna szenet adtak át a szomszédos erőműnek, ami naponta 23.3 ezer tonnát jelent, többet, mint az éves teljesítmény napi átlaga.

visontán, az ország legnagyobb külszíni szénbányájában a szénfejtő gépeket, szállítóberendezéseket időben és gondosan felkészítették a télre, de a napi tervteljesítés így is kétszeres erőfeszítést igényel a bányászoktól. a változékony időjárásra ugyanis gyorsan reagálnak az acél- és műanyag berendezések; a rideg vasszerkezet ilyenkor könnyebben törik, a szállító gumiszalagok veszítenek rugalmasságukból. örvendetes, hogy mindezek ellenére a tél beállta óta egyetlen alkalommal sem volt termelési kiesés, műszaki zavar. ráadásul a gagarin hőerőmű kérésére az idén fokozták a széntermelés ütemét visontán. év elejétől mostanáig 6 millió 855 ezer tonna szenet hoztak felszínre, 115 ezer tonnával többet, mint amennyit az eredeti program előír és ezt az előnyüket a téli időszakban is tartották, sőt év végéig fokozni igyekeznek. /mti/

kov/lné/ká/sa pr

11.58 111281 1390

-.-

sb0021 4 160 mtib1026

új kollégium

1981. december 11. - régi épület átalakításával kilencvenhat személyes kollégiumot adtak át vépen, a mezőgazdasági szakmunkásképző és munkástovábbképző intézetben. az új diákokotthon a négy személyes szobákon, tisztálkodó helyiségeken, a klubon és társalgódón kívül helyet adott az intézet házi nyomdájának is. /mti/

Lér/mné/ká/sa pr

12.00 111281 0363

-.-

bel

- 18 -

1981. 12. 11.

sb0022 4 130 mtib1027

vizes tervek - sajtótájékoztató a fővárosi vízműveknél

1981. december 11. - budapest naponta mintegy 940 ezer köbméter vizet fogyaszt, ez a mennyiség nyári hőségben eléri az 1 millió 300 ezer köbmétert. a megfelelő mennyiségű és minőségű víz csak a kutak, a hálózat állandó fejlesztésével, korszerűsítésével biztosítható - egyebek között erről tájékoztatta a sajtó munkatársait pénteken hajdu györgy, a fővárosi vízművek igazgatója. e fejlesztések sorába szervesen illeszkedik az a nemrég átadott, ugynevezett bujtató, mely a szentendrei kutak vizét juttatja el budára. ez a 9. duna alatti vízszállító alagút, az elsőt még az 1800-as évek végén építették. a most elkészült, 2,6 méter átmérőjű vezeték napi 300 ezer köbméter vizet továbbít és segítségével az ezredfordulóig megoldható buda ellátása.

a vízművek távlati terveiről szólva hajdu györgy beszámolt arról, hogy a főváros tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén jóváhagyta a halásztelki vízmű beruházási programját. a vi. és a vii. ötéves terv során kiépülő telep mintegy 475 millió forintba kerül, és a kutak naponta 70 ezer köbméter vizet adnak majd. a halásztelki csápos kutaknál olyan új, külföldön jól bevált módszerrel csökkentik a víz vas- és mangántartalmát, amely lényegesen olcsóbb, mint a hagyományos eljárás. a beruházást két ütemben végzik: a vi. ötéves terv alatt nyolc kut és a hozzájuk csatlakozó létesítmények készülnek el és 1985. végére 30 ezer köbméter vizet adnak naponta. a második szakaszban - 1988-ig - fejeződik be a telep teljes építése.

az újságírók kérdéseire válaszolva a vízművek igazgatója egyebek között elmondta, hogy a fővárosban minden évben nő a vizigény. idén is naponta 20-40 ezer köbméterrel többet fogyasztunk, mint tavaly, vagyis annyival többet, amennyi például szolnok napi szükséglete. ez elsősorban az új, korszerű lakások gyarapodásának köszönhető, de feltétlenül bizonyítják: a háztartások 30 százalékkal többet fogyasztanak a feltétlenül indokoltnál. a víz pazarlása nem ,,vág zsebbe,,: egy köbméter ivóvíz budapestben 60 fillérbe kerül - bécsben 8 schillingbe, vagyis körülbelül 20 forintba. egyetlen csepegő csap tizszer annyi vizet ,,fogyaszt,, mint a jól működő.

a vízművek igazgatója elmondta azt is, hogy a budapesti víz minősége jó, ez köszönhető a megfelelő hidrogeológiai adottságoknak csakugy, mint a megfelelő tisztító- és szűrőberendezéseknek. a vízművek munkája nemcsak a fővárosra terjed ki: egyebek között üröm, budakeszi, budaörs is fővárosi vizet kap, rövidesen nagykovácsiba is budáról vezetik a vizet, és vác vízellátásába is ,,besegít,, a fővárosi vízművek. /mti/

t/ag/mm/dg/ig pr

12. 17 111281 2651

bel

- 19 -

1981. 12. 11.

sb0023

t ö r ö l v e ! ! !

sb0024 4 180 mtib1029

időjárásjelentés

1981. december 11. - Európában meglehetősen változékony az idő

a skandináv-félszigetet, a német-Lengyel alföld nagy részét, valamint a brit-szigeteket az elmúlt napokban sarkvidéki eredetű hideg levegő árasztotta el. a gyakran változó felhőzetből szórványosan hózápor esik. a hőmérséklet csúcserőke átlagosan 4-7 fokkal marad el a sokéves átlagtól. a bretagne-félszigettől a ligur-tengeren, az appenini-, továbbá a balkán-félsziget északi részén át egészen a kelet-európai síkságig több száz kilométer szélességű felhő és csapadékszóna húzódik. az említett sávban több ízben erősen megváltozik a felhőzet, és sokfelé alakul ki havazás, havas eső, eső. délkelet-európába enyhe idő köszöntött be. a hajnali, reggeli órákban erősen párás a levegő, többfelé képződik köd, amelynek egy része napközben is megmarad.

hazánkban csütörtökön változóan felhős idő volt. szórványosan fordult elő havazás, havas eső, eső. a péntek reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában 1 és 6 mm között alakult. napközben a délnyugati, nyugati szél időnként megélénkült. csütörtökön a hőmérséklet csúcserőke az ország nagy részén plusz 1 és plusz 6 fok között volt, péntek hajnalra pedig általában plusz 1 és -3 fokig süllyedt a hőmérő higanyszála. az északkeleti megyékben azonban -3 és -8 fok között alakult a minimumhőmérséklet.

ma a délelőtti órákban országsszerte tulnyomóan borult volt az ég. főként a dunántúlon szórványosan havazott. a hőmérséklet 11 órakor az országban -2 és plusz 3 fok között váltakozott.

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 1,3 fok, a százéves átlagnál 0,1 fokkal magasabb volt.

ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1010 mb, erősen süllyed.

várható időjárás szombat estig:

átmenetileg kissé csökkenő felhőzet, egyre kevesebb helyen csapadék. később ismét borultságig megnövekvő felhőzet, egyre több helyen csapadék, főként eső, helyenként hó. általában élénk, időnként erős délnyugati szél.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet -1 és plusz 4 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 4 és 9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 390 cm, a víz hőmérséklete 3,6 fok. /mti/

sa pr

13.32 111281 2284

-.-

sb0025 4 150 mtib1030

hóhivarkárok helyreállítása

1981. december 11. - a déldunántuli áramszolgáltató vállalat munkái két nap - két éjjel dolgoztak megszakítás nélkül a szerdai hóvihár okozta károk helyreállításán a mecsek környékén és baranya keleti felében, ahol több tucat településen mintegy hetvenezer fogyasztó maradt áram nélkül. a tapadó hó roppant súlya alatt 38 helyen szakadt el a vezeték, és huszonnégy szigetelő sérülés történt. a harminchat gépjárművel bevetett szerelők péntek délre kijavították a hibákat, az utolsó öt villany nélkül maradt faluban is kigyúlt ismét a fény. csupán egyedi fogyasztóknál keletkezett hibák elhárítása ad még kisebb munkát.

a posta vonalainak sérülése miatt mintegy hetvenöt településen némultak el rövidebb-hosszabb időre a telefonok. a nagy erővel megindult helyreállítás nyomán pénteken a 75 települések felével

ismét helyreállt az összeköttetés. a munkát nehezíti, hogy szinte folyamatosan esik azóta is felváltva a hó vagy eső, amely rendkívül felázta a talajt. ha az idő nem romlik, a teljes helyreállítással vasárnap készülnek el. /mti/

han/bné/kz/ig ie

13.51 111281 1113

-.-

sb0026 4 160 mtib1031

régészeti hetek

1981. december 11. - a tolna megye területén végzett régészeti kutatások új eredményeit, leleteit bemutató kiállítás megnyitásával és tudományos ankéttal régészeti és helytörténeti hetek kezdődtek pénteken szekszárdon, a megyebeli régészeti kutatásokat száz évvel ezelőtt megindító wosinszky mór, a szekszárdi múzeum alapítójának emlékére. a január végéig tartó rendezvénysorozat első kiállításán hat jelentős régészeti feltárás legérdekesebb új leleteit és dokumentumait láthatják az érdeklődők. minden témakörhöz egy-egy „tudományos délután”, kapcsolódik. ezeken a feltáró régészek - esetenként vendégként meghívott neves szaktekintéllyel együtt - ismertetik a kiállított leleteket. a diákoknak tanító múzeum elnevezéssel tartanak a tantervi anyaghoz kapcsolódó szakelőadásokat.

a régészeti bemutatókat néprajzi és történeti, valamint irodalomtörténeti, iparművészeti kiállítás és előadássorozat követi. /mti/

blb/kjné/kz/sa ie

13.52 111281 0971

-.-

sb0027 4 150 mtib1032

uj autóbuszpályaudvar

1981. december 11. - tizenöt millió forintos költséggel épülő autóbusz pályaudvart adtak át rendeltetésének pénteken a büki üdülőközpontban, a 6 indítóállomásos korszerű autóbusz állomás ötszáz személy egyidejű kulturált kiszolgálására alkalmas.

a gyógyfürdőt évről-évre többen látogatják, a hazai és a külföldi vendégek közül évente több százezren autóbuszokkal érkeznek, az ő utazásukat teszi az eddigieknél kényelmesebbé, zavartalanabbá az új pályaudvar. /mti/

kre/mné/kz/ig ie

14.00 111281 0527

-.-

sb0028 4 130 mtib1033

87 építőtábor középiskolásoknak

1981. december 11. - 1982 nyarán nyolcvanhét táborhelyen ötvenkétezer középiskolás tölt két hetet központi szervezésű építőtáborban, mint a megyei tanácsok ifjusági titkárainak és a kisz e kérdésben illetékes megyei vezetőkön csütörtökön pénteken velemben megtartott kétnapos tanácskozásán elmondták, idén az építőtáborok lakói 300 millió forint értékű munkát végeztek el, s ez a megelőző évihez képest 50 milliós emelkedést jelent, hasonló értékre számítanak 1982-ben is, a táborok június 20. és augusztus 14. között tartanak nyitva, s 348 csoportban fogadják a középiskolásokat, a 87 tábor közül hetvenkettőt a mezőgazdasági nagyüzemek szerveznek, a többi ut- és vasutépítésnél, csatornázásnál, vagy építkezésnél működik, a már megszervezett táborvezetőségek februárban egyeztetik elképzeléseiket a vállalatokkal, gazdaságokkal. új vonás, hogy a diákok közül kikerülő brigádvezetők a tavaszi szünetben megismerkednek a leendő munkahellyel, lesznek szakosított - honvédelmi pályára irányító, belügyi pályára toborzó, ifjú gárda, eszperantó nyelvű, sport - építőtáborok is, mintegy ezer diák pedig bulgáriában, csehszlovákiában és az ndk-ban táborozik majd.

Lx

1982-ben lesz 25 éves az építőtábori mozgalom, erről különböző rendezvényekkel, pályázatokkal emlékeznek meg, s minden táborozó jubileumi emblémás trikót és sapkát kap. /mti/

kre/mné/kz/sa ie

14.06 111281 1407

-.-

sb0029 4 150 mtib1034

komló - tervteljesítés

1981. december 11. - a komlói kossuth-bányából pénteken délelőtti napszintre szállították az év eleje óta termelt hétszázazredik tonna szenet, s ezzel a mecseki szénbányák legnagyobb termelő üzeme teljesítette 1981. évi termelési tervét, a bánya vezetői munkásgyűlésen köszöntötték az üzem dolgozóit, akik bejelentették, hogy szilveszterig 30.000 tonna kokszolható szenet adnak az éves tervre ráadásként.

az időnyereségben jelentős szerepe volt a két egészen új fejtési technológia bevezetésének, amelyek minden várakozást felülmúltak, egyik a nagyértékű sow-80 önjáró fejtésbiztosító meghonosítása, a másik - az ugynevezett szénsülyesztéses termelés - az üzem műszaki kollektívájának szellemi terméke, ez lehetővé tette, hogy kimagasló teljesítményeket nagy biztonság mellett érjék el. /mti/

han/bné/kz/ig ie

14.07 111281 0857

Lx

-.-

sb0030 4 150 mtib1035

magyar-lengyel belkereskedelmi tárgyalások

1981. december 11. - molnár károly és lucjan jaskolski miniszterhelyettesek vezetésével december 8-11. között budapesten ülést tartott a magyar-lengyel belkereskedelmi munkacsoport. átekintették az ez évi feladatok teljesítésének helyzetét, aláírták az 1982. évre szóló belkereskedelmi választékcseré és műszaki-tudományos együttműködési megállapodást. /mti/

sl/jk/bam/ig ir

14. 10 111281 0436

-.-

sb0031 4 130 mtib1036

sziriai tanulmányi küldöttség

1981. december 1. - az mszmp központi bizottságának meghívására december 3-14 között látogatást tett hazánkban az arab ujjászületés /baath párt/ szocialista pártjának küldöttsége raef merei-nek, homsz megye mezőgazdasági titkárának vezetésével.

a szir küldöttség, amely tanulmányozta az mszmp agrárpolitikáját, a mezőgazdaság párt- és állami irányításának módszereit, a magyar mezőgazdaság eredményeit és feladatait, fogadta ballai lászló, az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának vezetője. /mti/

mm/dg/ig ie

14. 15 111281 0565

-.-

sb0032 4 150 mtib1037

győri vb ülés - gyermekétkeztetés

1981. december 11. - a gyermekétkeztetés helyzetét értékelte pénteken tartott ülésén a győri városi tanács végrehajtó bizottsága. az iskolai étkezőhelyek száma, teljesítőképessége, mint többek között rámutattak, ebben a városban sem tudott lépést tartani a tanulók létszámának ugrásszerű növekedésével. a legnagyobb gondok az új lakótelepeken jelentkeznek: a gyerekek több turnusban ebédelnek, emiatt elhúzódik az étkezési idő, az ennivalót többször kell melegíteni, ami viszont az étel minőségét rontja. az iskolai napközök is tulzsufoltak, ezért több, mint 1600 tanuló étkezési igényét az oktatási intézmények még az adott színvonalon sem tudják kielégíteni.

a végrehajtó bizottság állásfoglalása szerint a gyermekétkeztetés fejlesztési lehetőségeit a vendéglátás terén kell keresni. a józsef attila lakótelepen éppen az ülés napján nyílt meg az az 500 négyzetméter alapterületű új étterem, amelyben előfizetéses étkezésre lesz lehetősége a 10 ezer lakosu városrész általános iskolásainak. további javulás várható 1983-ban, amikor az ady endre lakótelepen nyílik meg egy újabb nagy étterem. a vi. ötéves terv végéig elkészül a nyugat-magyarországi vendéglátó vállalat új, 5000 adagos báziskonyhája is. ez ugyancsak javítani fogja a gyermekétkeztetés feltételeit. /mti/

mzs/sza/kz/sa ie

14. 17 111281 1346

-.-

sb0033 4 150 mtib1038

emlékezés bebrits lajosra

1981. december 11. - bebrits lajos volt közlekedés- és postaügyi miniszter születésének 90. évfordulója alkalmából a mező imre uti munkásmozgalmi pantheonban lévő sírjánál december 14-én 11 órakor koszorúzási ünnepséget rendez a vasutasok szakszervezete, a közlekedés- és postaügyi minisztérium és a külügyminisztérium. /mti/

ig ie

14. 19 111281 0376

-.-

sb0034 4 170 mtib1039

nemzetközi galambkiállítás

1981. december 11. - nemzetközi galamb-diszbaromfi és kacsa kiállítás nyílt pénteken a kaposvári killián györgy ifjúsági és uttörő művelődési központban. a bemutatón száztizenhárom magyar tenyésztőn kívül száznál több jugoszláv, osztrák és román tenyésztő is felvonultatott együttesen több mint ezer szárnyast. a vasárnapig tartó kiállítás galambjai között olyan különlegességek is láthatók, mint a krasznodári és a bakui bia, a diszbaromfiak között pedig a mandarin kacsa, a tőkés és a tuskés réce. /mti/

káp/hné/kz/ig ie

14.25 111281 0568

-.-

sb0035 4 160 mtib1040

kiállítások csongrádban

1981. december 11. - három kiállítás nyílt csongrád megyében. a makói muzeum földszinti termében a magyar nemzeti galéria válogatott anyagával bartók béla emlékét idézik. a bemutatásra került több mint ötven festmény és grafika megalkotására a zeneköltő személye és művei ihlették a képzőművészeket. többek között berényi róbert, czóbel béla, kernstock károly, pór bertalan, uitz béla, barcsay jeno, hincz gyula, kass jános, vasarely/victor alkotásai tekinthetők meg az egy hónapig nyitvatartó tárlaton.

a szentesi kisgalériában kasitzky ilona érdemes művész festészetével a békéért, című tárlalát nyitották meg. a fővárosban élő festő és grafikusművésznek 29 grafikája, linómetszete és néhány festménye, a béke megvédésének gondolatát, a fegyverkezés elleni tiltakozást fejezi ki a képzőművészet eszközeivel. a tárlat január 3-ig lesz nyitva.

a hódmezővásárhelyi muzeum emeleti termeiben a szegeden élő kopasz mártá festő- és grafikusművész 86 ex-librise alkalmi kisgrafikája, festménye került a közönség elé. a művek történeti és mesevilágot, az emberi humánus szimbolizálják. a kiállítást a hónap végéig tekinthetik meg a látogatók. /mti/

dén/f/kz/ig ie

14.35 111281 1217

-.-

sb0036 4 160 mtib1041

bartók szobor makón

1981. december 11. - pénteken a makói zeneiskola előtti téren felavatták bartók béla életnagyságu, bronzba öntött szobrát, varga imre kossuth-dijas szobrászművész alkotását. /mti/

dén/f/ká/ig ie

14.38 111281 0233

-.-

sb0037 4 150 mtib1042

közös programok a kgst-országok szinesfémkohászataiban - juhász ádám államtitkár nyilatkozata /1. rész/

1981. december 11. - pénteken jegyzőkönyv aláírásával budapestben befejeződött a kgst szinesfémkohászati - - - - - állandó bizottságának 55., egyben a testület fennállásának 25. évfordulóját köszöntő ülése. a négynapos tanácskozáson részt vettek a tagországok és jugoszlávia küldöttsége.

az ülésen áttekintették az elmúlt negyedszázadban elért eredményeket és megvizsgálták azokat az együttműködési területeket, ahol a szocialista országok szinesfémiparának további fejlesztésére konkrét intézkedéseket kívánnak tenni. a tanácskozáson szó volt számos műszaki-tudományos kérdésről, a kutatások, a fejlesztések, a szakosítások és a kooperációk hosszú távu koordinálásáról. a bizottság kidolgozta 1982-83. évi munkatervét.

a tanácskozás záró plenáris ülése után juhász ádám ipari államtitkár, az állandó bizottság elnöke az mti munkatársának adott nyilatkozatában értékelte az ülés munkáját. elismerően szólt a 25 év sokrétű és hatékony együttműködéséről, amit jónéhány közös erővel megvalósított bányászati és feldolgozóipari beruházás példáz.

- a mostani ülésen megállapodtunk abban - mondotta, hogy a tagországok kétoldalú kapcsolatokkal, de lényegében közösen részt vesznek a mongóliai ércbányászat fellendítésére épülő műszaki bázis létrehozásában. a kutatóintézet a lelőhelyekhez közel épül majd fel, hogy az alapvető anyagvizsgálatokat, a készletek geológiai értékelését minél hatékonyabban, pontosabban vizsgálhassák. abban is megállapodás született, hogy a tagországok közreműködnek a kubai nikkelbányászat fejlesztésében. kubában már befejezés előtt áll egy ilyen kohászati gyár építése szovjet segítséggel, a kapacitást

megkésztésre új beruházást a tagországok sokoldalu együttműködéssel kívánják létrehozni. az állandó bizottság a vietnami bauxitbányászat kiépítését is támogatja, s két-három éves időtartamra földtani kutatási programot dolgozott ki. ennek eredményétől függ majd a további munka, a gazdaságossági számítások elvégzése, a technológiai tervezés.

a bizottság elhatározta azt is, hogy fokozzák a gyártásszakosodást és a kooperációs együttműködést. a színesfémkohászatban jelenleg négy sokoldalu szerződés a fegyártmányok, két megállapodás a híradástechnikai alapanyagok, egy további szerződés pedig a bányagépek előállítását rögzíti. e témakörhöz kapcsolódóan a küldöttségek tárgyaltak a híradástechnika, a rádió- és mikroelektronika nyersanyagigényének teljesebb kielégítéséről, ami megköveteli a tagországok hatékony összefogását.
/folyt./

1 sz/s/bam/sa ie

14.40 111281 2631

-.-

sb0038 4 150 mtib1043

közös programok a kgst-országok színesfémkohászataiban - juhász ádám államtitkár nyilatkozata /2. rész/

végül a bizottság programot, ütemtervet dolgozott ki a szerkezeti színesfémek távlati, 2000-ig szóló termelési és felhasználási prognózisainak összeállításához - fejezte be nyilatkozatát juhász ádám. /mti/

1 sz/s/bam/sa ie

14.41 111281 0343

-.-

sb0039 4 150 mtib1045

közlekedési miniszterek értekezlete budapesten

1981. december 11. - a kgst közlekedési együttműködési állandó bizottsága, a tagországok közlekedési minisztereinek részvételével december 8-11 között budapesten tartotta 65. ülését. az értekezleten részt vett jugoszlávia küldöttsége is.

a közlekedési miniszterek - az 1981-85. közötti nemzetközi személy- és áruszállítási igények kielégítése érdekében - meghatározták a különböző közlekedési ágak együttműködési feladatait. megállapították, hogy az elmúlt öt évben a tagországokban az áruszállításnál 20-35 százalékos, a személyszállításnál 17 százalékos volt a növekedés, ebben a tervidőszakban viszont a minőségi igények növekedése várható, ezt figyelembe véve együttműködési munkaprogramot fogadtak el a háló- és étkezőkocsi vállalatok közötti együttműködés fejlesztésére, a menetjegyek kiadásának ésszerűsítésére, gépesítésére és a színvonalasabb utaskiszolgálásra.

a bizottság áttekintette a tagországok hosszú távu közlekedés-fejlesztési célprogramjainak időarányos teljesítését, határozatot hozott e fejlesztési tervek egyeztetésének folytatására és meghatározta az 1982-83. évi együttműködés konkrét feladatait.
/mti/

bam/ig ie

15.08 111281 1214

-.-

sb0040 4 180 mtib1046

balesetek

1981. december 11. - miskolcon geiszt istván zsolt 18 éves ipari tanuló, személygépkocsival elütötte gyurkó józsef 59 éves miskolci nyugdíjast, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt.

li

heves megyében recsk határában kiss lászló 29 éves szajlai villanyszerelő egy magasfeszültségű villanyoszlopon szerelési munka közben a vezetékhez ért és olyan súlyos áramütést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddig adatai szerint nem tartotta be a biztonsági szabályokat, a munka megkezdése előtt elmulasztotta a vezeték földelését. /mti/

ig ie

15.13 111281 0618

-. -

sb0041 4 160 mtib1048

tv-film sikere az nszk-ban

1981. december 11. - magyar siker született a ix. bambergi nemzetközi filmlapokon. a német szövetségi köztársaságban megrendezett, korunk jegyében című seregszemplén a magyar televízió kisz kísérleti stúdiójában formálódott jelentés című dokumentumfilmet bronzéremmel tüntették ki.

varga rudolf dijnnyertes alkotását - amely az atomháboru veszélyeire és következményeire figyelmezteti a nézőt - január 8-án a 2-es csatornán mutatja be a magyar televízió. a filmet februártól a hazai filmszínházak is műsorukra tűzik. /mti/

kj/dg/ig ie

15.21 111281 0584

-. -

sb0042 4 130 mtib1051

Lengyel pártmunkás-küldöttség látogatása

1981. december 11. - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására december 8-11. között hazánkban tartózkodott a lengyel egyesült munkáspárt pártmunkás küldöttsége, élén waclaw kulczynskival, a lemp kb közgazdasági osztályának helyettes vezetőjével. a delegáció budapesti és vidéki programja során a lakásépítés és gazdálkodás magyarországi tapasztalatait tanulmányozta.

MK

a lengyel vendégeket fogadta ballai lászló, az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának vezetője. /mti/

pá/dg/ig ie

15.27 111281 0572

-. -

sb0043 1 150 mtib1054

megkezdődött a mezőgazdasági szövetkezetek iv. kongresszusa /6.rész/

1981. december 11. - losonczy páál felszólalását mtib1021-mtib1024 szám alatt közöltük, embargóját az alábbi javításokkal feloldjuk:

a 3. rész 1. bek. 3. sorától a szöveg helyesen: ... mint amilyen volt egy generációval korábban. az egy főre jutó gabona- és hustermelésben a világ élvonalába küzdöttük fel magunkat. /a közötté levő részt töröltük./

ugyancsak a 3. rész 3. bekezdésének 7. sorában a szöveg helyesen: ...szocialista elvek indokolatlan, megalapozatlan féltésével és....

x x x

a vitában felszólalók foglalkoztak a gazdálkodás eredményeivel, gondjaival. egyebek között azzal, hogy bár a gabonatermesztés a nemzetközi élvonalba került és ujabban anyagi ösztönzése is erőteljesebb, a termelők gépellátása és az alkatrész-utánpótlás nem zavartalan. sürgették, hogy a gyártókat tegyék még érdekelttőbbé a műszaki ellátás javításában. javasolták, hogy a gazdaságos energiafelhasználás eddigi sikerei alapján gyorsabb ütemben fokozzák a műszaki fejlesztést a hulladékok és a mezőgazdasági melléktermékek hasznosítására. szóltak a vegyszerhasználat gondjairól; szívesen használnának olyan műtrágyákat, amelyek többféle hatóanyagot tartalmaznak, ezek hiányában kétszer-háromszor kell a gépekkel a földeken végigmenni. nem tartották kielégítőnek a zöldség- és a gyümölcs értékesítés biztonságát sem, részben ezzel hozták összefüggésbe, hogy a gazdaságok rendre elmaradnak a telepítési előirányzat teljesítésétől.

MK

a háztáji termelés eredményeit több felszólaló is elemezte. a fejlesztés útját egyebek között abban látták: erősíteni kell a nagyüzemek közvetlen érdekelttségét a kistermelés fenntartásában, sőt, fokozásában. segíteni kell a háztáji portákon meglévő régebbi épületek felújítását, illetve használatba vételét is.

/folyt./

gw
16.20 111281 1922

-. -

sb0044 1 150 mtib1055

megkezdődött a mezőgazdasági.../7. rész/

a felszólalók nehezményezték, hogy a jogszabályokkal ellentétes értelmezésű - alacsonyabbszintű - szabályozások is napvilágot látnak, és emiatt elszaporodnak a perek, tornyosulnak a bürokrácia aktái. gond az is, hogy a munkajogi változások a szövetkezeti jogi szabályozás is gyakran felemás módon követi. javasolták, hogy a termelőszövetkezeti területi szövetségek, amelyek mind hatékonyabban dolgoznak, tegyék általánossá a tagi érdekeket kifejező jó belső szabályozásokat is.

let

a felszólalók elismeréssel szóltak a tudományos eredményekről, ám rámutattak: célszerű fokozni a kutatók közvetlen érdekelttségét az új eredmények gyakorlatba vételénél. rámutattak arra is, hogy bátorítani kell a külföldön már kidolgozott jó módszerek, eljárások átvételét, mindenekezlőtt a tulságosan időigényes kutatásoknál.

elismeréssel szóltak az ifjúságnak a szövetkezeti mozgalomban betöltött szerepéről. a közös gazdaságok ezt egyebek között a fiatalok letelepedésének támogatásával ismerik el, és bátran megbízzák őket vezetői feladatokkal. a fiatalok a munkaverseny -mozgalomban is kezdeményezők.

/folyt./

jf/kg/bam/gw ie
16.22 111281 1178

MK

-. -

sb0045 4 150 mtib1056

Lakástervek fiataloknak

1981. decemb_er 11. - értékelték a fiatalok takarékos és fejleszthető lakóházainak megtervezésére kiírt országos pályázatot, s az eredményt pénteken hirdették ki a kisz központi bizottságának székházában. fejt györgynek, a kisz kb első titkárának jelenlétében ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter adta át a pályázat díjait a legjobb tervek alkotóinak.

a pályázat elérte célját, a tervezők számos olyan megoldást javasoltak, amely lehetővé teszi, hogy a lakás alapegységét birtokba véve a fiatalok anyagi lehetőségeiktől függően és bontás nélkül bővíthessék akár több ütemben is az épületeket. a pályázók az alapigények kielégítésére általában 35-50 négyzetméteres alapterületű lakásmagot terveztek. ez elégséges a legszükségesebb főzési, tisztálkodási követelmények kielégítéséhez, a lakószoba pedig - esetenként fülkékkel vagy butorral kialakított elválasztással - hálólhelyet és nappali teret is ad. előnyösek és gazdaságosak a hagyományos elrendezéstől eltérő kétszintes lakások tervjavaslatai is. több pályázó bemutatta azokat a megoldásokat, amelyek nemcsak további szobákkal, hanem műhellyel, műteremmel, orvosi rendelővel is ésszerűen s viszonylag olcsóbban bővíti a lakást. a pályaművek lakóházainak többsége alkalmas csoportos, kisvárosi vagy kertvárosi telepítésre.

a díjazott és megvásárolt pályaművek alkalmasak arra, hogy felhasználásukkal kellő választékban dolgozhassanak ki ajánlott tervsorozatot, s országsszerte lehetőséget kínáljanak a fiataloknak, lakásgondjaik ily módon való megoldásához. a fejleszthető épülettípusok széles körű alkalmazása érdekében - a bíráló bizottság javaslata szerint - irányelvekben tájékoztatják a tervezők, az épített közösségek és az építési hatóságok széles körét. célszerű megvizsgálni azt is, hogy a lakásügyi jogszabályok és a kölcsönfeltételek módosításával miként lehetne segíteni, ösztönözni a fiatalok fejleszthető lakóházainak elterjedését.

a pályázaton benyújtott 36 munka közül a 130 ezer forintos első díjat király mártá, swiderski tiber, farkas kis ágnes, bagi nándor és kertész beáta - a pest megyei tanácsi tervező vállalat alkotói közössége - kapta. ezenkívül még három tervező csoport munkáját ismerték el a pályázat ii.,iii., és iv. díjával, s további öt közösség alkotását megvásárolták 35,000 - 50,000 forintért. /mti/

sb/gk/bam/gw
16.49 111281 2374

MK

-. -

sb0046 2 130 mtib1057

országgyűlés - terv- és költségvetési bizottság/1.rész/

1981. december 11. - mélykúti attila, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

a gazdasági és pénzügyi folyamatok 1981. évi tapasztalatainak értékelése és a külgazdasági feltételek várható alakulása alapján az 1982. évi gazdasági fejlődés ütemét változatlanul a gazdasági egyensúly javításának követelménye határozza meg. ennek megfelelően a szerényen bővülő, így kisebb importigénnyel járó termelésből kevesebb jut belső felhasználásra, s a gyorsabb gazdasági növekedés csak az exportképesség javításával érhető el, - hangsúlyozták az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának pénteki ülésén.

a parlamenti tanácskozáson az állami költségvetés 1982. évi törvénytervezetét tüzték napirendre. a a téma várhatóan az országgyűlés soronkövetkező téli ülészsaka elé kerül, s ezzel összefüggésben a törvényhozás állandó bizottságai már megvitatták a hozzájuk tartozó ágazatok jövő évi elképzeléseit. a pénteki eszmecsere első felében a bizottságok képviselői adtak tájékoztatót a tanácskozásaikon elfogadott álláspontokról, javaslatokról. dr. pesta lászló, a szociális és egészségügyi bizottság elnöke egyebek között a gyógyító-megelőző ellátás munkaerőgondjairól szolt, megemlítve, hogy az idén végzett orvosok közül 70-en még nem helyezkedtek el a diplomájuknak megfelelő munkakörben. barát endre, a kulturális bizottság titkára az általános iskolai hálózat fejlesztésének, s a tantermi világítás korszerűsítésének kérdését, valamint az ötnapos munkahét teendőit állította hozzászólásának középpontjába. stadinger istván, az ipari bizottság titkára a jövő évre is utalóan szorgalmazta határozottan a termelés feltételeinek, mindenekelett az anyagellátásnak a javítását. tóth istván, az építési és közlekedési bizottság titkára üdvözölte a minisztertanács határozatát, amely egyértelműen kötelezővé teszi a vállalatoknak a lépcsőzetes munkakezdés kiterjesztését. kasó józsef, a mezőgazdasági bizottság titkára a visszatérően gondot okozó termények - például a burgonya, a zöldség-gyümölcs - biztonságos felvásárlásához kért segítséget. a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság nevében dr. nezvál ferenc szolt arról, hogy a bürokrácia elleni küzdelem zószlaja alatt vívott harcban megszüntetett szervezet helyén néha két új is nő... radnóti lászló, a kereskedelmi bizottság állásfoglalását tolmácsolva emelte ki a jövő év legfontosabb teendőjeként: úgy kell megtartani az 1981-es ellátási színvonalat, hogy közben a választék javuljon is. /folyt.köv./

t ma rj dg ie

16.50 111281 2548

MK

-.-

sb0047 2 130 mtib1058

országgyűlés - terv- .../2.rész/

válaszában hetényi istván pénzügyminiszter az emberi tényezők erősödő szerepét emelte ki. ez a vonás lehető fel, akár az ötnapos munkahét, akár a szervezeti váltás, akár az ágazati irányítás feladatairól essék szó. a pénzügyi tárca vezetője kitért a területi gazdálkodás kérdésére is, hangsúlyozva: a minisztériumoknak a tervek valóra váltásához világos és pontos irányelveket kell megszabniuk. ugyanakkor ezzel párhuzamosan a kormányzat a végrehajtásban fel kívánja oldani az ésszerűtlen tanácsi kötöttségeket. ez növeli a cselekvési szabadságot, ám erősíti a döntésekkel járó felelősséget is.

a tanácskozás második részében a jövő évi költségvetés tervezetéhez elsőként szabó kálmán /budapest/ fűzött gondolatokat. leszögezte: a gazdálkodás pénzügyi feltételei, az egész költségvetés összhangban áll a vi. ötéves terv-törvénnyel, azzal az országgyűlés által elfogadott nyitott tervvel, amely alapot ad a rugalmas, a külgazdasági körülményekhez eredményesebben alkalmazkodó gazdálkodáshoz. javasolta a képviselő, hogy kapjanak szélesebb nyilvánosságot, társadalmi elismerést azok a vállalatok, munkások és a földdel gazdálkodók, akik - néha viszontagságosan - , de követésre méltóan új utakon járnak. példaként is, valamint általános vonásként is említést érdemel, hogy jónéhány területen már kialakult a vevők piaca, élénkült a vállalkozási szellem, s megteremtődtek a tőkeátcsoportosítás feltételei. fékezi viszont ezt a kedvező folyamatot, hogy a bérezésben változatlanul nem érvényesül a differenciálás, és a bázisszemlélet, az előző időszakhoz viszonyított értékelés ugyancsak gátja az általános gazdasági fejlődésnek, a kiugró eredmények elérésének. a felszólalásra válaszolva kónya lajos, a bér- és munkaügyi hivatal elnökhelyettese elmondotta, hogy a kereset-szabályozással kapcsolatban hamarosan elkészülnek az új modelleket körvonalazó első javaslatok, s 1983-ra már elképzelhető néhány változtatás.

nicz jános /fejér m./ a vaskohászat ellentmondásos, nehéz helyzetéhez illesztette a dunai vasmű mindennapos tevékenységét meghatározó beruházási, belső gazdálkodási tapasztalatokat. elmondotta azt is, hogy - hosszú, s nehézségeket okozó szünet után - végre beérkezett a várva várt importszén-szállítmány. annyi, hogy az engedélyezett 70 millió forintnyi helyett 170 millió forintos készlet terheli a nagyvállalatot.

/folyt.köv./rj ie

16.50 111281 2407

MK

-.-

sb0048 2 130 mtib1059

országgyűlés - terv.../3.rész/

a tanácskozás bognár józsefnek, a bizottság elnökének zárszavával ért véget. a terv- és költségvetési bizottság vezetője kiemelte, hogy a parlament valamennyi testülete a gazdasági helyzettel és a lehetőségekkel összhangban állónak ítélte meg az 1982. évi költségvetés tervezetét, s azt az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta. /mti/

t ma rj dg ie

16.51 111281 0397

-.-

sb0049 4 150 mtib1061

fiatal agrárszakemberek találkozója

1981. december 11. - a fiatal szakembereknek meghatározó szerepük van az agrártermelésben, mivel ők alkotják a szakgárda 61 százalékát az állami gazdaságokban és 63 százalékát a termelészövetkezetekben. a gyakorlatban azonban a számarányuknál is fontosabb helyet töltenek be a gazdálkodásban, hiszen elsősorban ők működtetik a legkorszerűbb termelési eszközöket, többnyire ők dolgoznak az iparszerűen termelő ágazatokban. erről a felelősségről, az ebből származó kötelességekről és lehetőségekről tanácskoztak dél-dunántul fiatal agrárszakemberei pénteken a baranya megyei szentlőrincen. a kisz által szervezett találkozón főleg az üzemekben működő fiatal agrárszakemberek tanácsainak vezetői vettek részt.

a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy a mezőgazdasági üzemek ne csak a termelőeszközök jobb kihasználására törekedjenek, hanem „gazdálkodjanak”, okosabban a rendelkezésükre álló szellemi kapacitással, mindenekelőtt az egyetem és főiskolát végzett szakemberek tudásával is. az ifjú szakemberek körében ugyanis gyakori panasz, hogy nem kapnak a felkészültségüknek megfelelő feladatokat. a tanácskozáson emlékeztettek arra, hogy a lehetőségek soha és sehol nem adódnak automatikusan. a pályakezdő fiataloknak el kell fogadtatni magukat az üzem szakmai közvéleményével és ennek egyetlen módja: a szakmai bizonyítás. sokan azonban nem vállalják az elismertetésükhöz szükséges küzdelmet, hanem megelégszenek valamilyen ügyviteli munkakörrel, visszahúzódnak, esetleg sértődötten félreállnak vagy továbbállnak. ne legyenek túlzottan türelmetlenek a fiatalok - mondták a tanácskozáson. ne pályázzanak eleve vezetői posztra, hiszen a szükséges gyakorlati tudásuk is hiányzik még,

MK

inkább a közvetlen termelésirányításban vállaljanak feladatokat és jó teljesítményükkel bizonyítsák rátermettségüket a vezetői teendők ellátására.

egy pszichológiai felmérés szerint minden második pályakezdő agrárszakember rövid időn belül munkahelyi konfliktusba került. ez a tény arra hívja fel a figyelmet, hogy az egyetemek és főiskolák oktatónevelő munkája során nem készítik fel a fiatalokat kellőképpen a gyakorlati életre, a munkahelyi beilleszkedésre. a tanácskozás résztvevői sürgették tehát, hogy emeljék magasabb színvonalra a vezető- és szervezőképzést a felsőoktatási intézményekben. /mti/ igó rj kz ie

17.06 111281 2353

-.-

sb0050 4 130 mtib1062

nyikolaj tyihonov nyilatkozata /1. rész/

1981. december 11. - nyikolaj tyihonov, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke magyarországi látogatásának befejeztével nyilatkozott a magyar televíziónak:

a bevezetőben elmondotta:

magyarországi tartózkodásuk első pillanatától kezdve érezték, mennyire őszinte és milyen mély baráti érzelmeket táplálnak budapest lakói és valamennyi magyar dolgozó a szovjet nép, az októberi forradalom hazája iránt, majd átadta leonyid iljics brezsnyevnek, a szovjetunió kommunista pártja főtitkárának, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökének üdvözlétét és szívélyes jókívánságait. brezsnyev elvtárs mindig nagy szeretettel gondol magyarországi látogatásaira, és magyar barátaival való találkozásaira - mondotta, s így folytatta:

mostani látogatásunk gazdag programját érdemi munka jellemezte. szívélyes, elvtársi megbeszéléseket folytattunk kádár jánossal, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárával. baráti találkozóra került sor losonczy pállal, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökével. mindenre kiterjedő, gyümölcsöző tárgyalásokat folytattunk lázár györggyel, a magyar kormány elnökével. emlékeztetek maradnak számunkra találkozásaink fejér megye párt- és gazdasági vezetőivel, ipari és mezőgazdasági dolgozóival.

MK

a megbeszélések és tárgyalások során olyan kérdéseket tekintettünk át, amelyek a jelen helyzetben országaink és kapcsolataink számára egyaránt fontosak. a tárgyalások légkörét az elvtársiasság és a kölcsönös érdekelttség jellemezte. éppen ez az, ami jellemzi a testvéri szovjet-magyar kapcsolatok szellemét. ezek a kapcsolatok a szovjet és a magyar nép alapvető érdekeinek, céljainak és elvi törekvéseinek azonosságán alapulnak a szocializmus és a kommunizmus építésében, a békéért és a dolgozó emberek boldogságáért folytatott küzdelemben.

a megbeszélések és a tárgyalások során természetesen nagy figyelmet fordítottunk az országaink közötti gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésre, amelynek fejlődése mind magasabb szintet ér el.

a szovjetunió Magyarország legfontosabb gazdasági partnere. a magyar külkereskedelem forgalmának 30 százalékát a szovjetunióval bonyolítja. a szovjetunió szállítási biztositják Magyarország importszükségleteinek nagy részét, elsősorban hengereit, vasércet, kőolajat, olajszármazékokra, valamint gyapotra, faárura és egyéb termékekre gondolok. /folyt./

sa ie

17.09 111281 2453

-.-

sb0051 4 130 mtib1063

nyikolaj tyihonov nyilatkozata /2. rész/

szeretném hangsúlyozni, hogy hazánk, valamint a testvéri szocialista országok népgazdasági szükségleteinek kielégítése érdekében a szovjetunióknak mind nagyobb mértékben kell az energetikai és nyersanyagtermelő ágazatokba beruháznia. elegendő megemlíteni, hogy a termelés azonos szinten tartása és fejlesztése érdekében az új öt éves tervben ezekre az ágazatokra összpontosítjuk az iparfejlesztésre szánt összes beruházás 65 százalékát. ez érthető is. a kőolajat, a földgázt, a szenet és az érceket most már az ország távoli, nehezen megközelíthető és gyéren lakott, északi és keleti vidékein termeljük ki. mindez hatalmas ráfordításokat igényel.

országunk számára igen fontosak a magyar áruszállítások. ezért is nagyra értékeljük gazdasági és kereskedelmi együttműködésünket a testvéri Magyarországgal.

MX

ugyanakkor Magyarország számára is nagy jelentőségű az a tény, hogy a szovjetunió vásárolja meg a magyar gépipar exportjának a felét. országunkban számos magyar vállalat termékei igen népszerűek. a szovjetunió utjain csaknem 70 ezer ikarus autóbusz közlekedik és hírük kiváló. nagy keresletnek örvendenek nálunk a különböző magyar vegyipari, élelmiszeripari, anyagmozgatási és szállítási, valamint elektrotechnikai gépek és berendezések.

örömmel említem meg, hogy a szovjetunióba exportált magyar televízió- és rádiótechnikai felszerelések magas színvonala is hozzájárult a moszkvai olimpia sikeres közvetítéséhez. így ez az esemény Európában és az egész világon a nézők millióinak közkincsévé vált.

bővül a műszaki együttműködés is. szovjet szakemberek vesznek részt a paksi atomerőmű építésében, szénbányák feltárásában, a dunai vasmű koksizóműjének és más üzemegységeinek létrehozásában. az új öt éves tervidőszakban 25 ipari üzem épül fel Magyarországon a szovjetunió közreműködésével. ugyanakkor Magyarország is részt vesz hazánk számos létesítményének építésében. a gazdaságosság és a termékek jó minősége jellemzi azokat a baromfitelepeket is, amelyek magyar közreműködéssel épültek a szovjetunióban. ezek a híres bábolnai rendszer szerint működnek.

a szovjetunió és Magyarország között az ipar területén számos szilárd kooperációs kapcsolat jött létre. ilyen együttműködést alakítottunk ki például az autógyártásban, a vegyiparban, a szerszámgyártásban, valamint a közlekedési gépgyártás és az elektronika területén. /folyt./

sa ie

17.10 111281 2431

-.-

sb0052 4 130 mtib1064

nyikolaj tyihonov nyilatkozata /3. rész/

jól példázza az integráció hatékonyságának magas fokát a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény, valamint az olefinprogram keretein belül kialakult együttműködés.

ezeknek a kapcsolatoknak a továbbfejlesztése lehetőséget nyújt arra, hogy még jobban kielégítsük országaink növekvő igényét számos ipari és mezőgazdasági termékre, nyersanyagra és különböző közzükségleti cikkekre.

MX

a szovjet-magyar együttműködésben fontos új szakasz nyílik a termelés szakosítására és a kooperáció fejlesztésére irányuló, az 1990-ig szóló hosszútávú programmal; az 1981-1985. évi tervegyeztetés eredményeivel, valamint az új hosszútávú kereskedelmi egyezményrel. célunk, hogy a szovjet és a magyar vállalatok termelési kapcsolatai hatékonyak legyenek, és megfeleljenek azoknak a feladatoknak, amelyek meghatározzák a szovjetunió és Magyarország gazdasági fejlődését.

ez teljes mértékben megfelel azoknak a megállapodásoknak, amelyek Leonid Brezsnyev és Kádár János között jöttek létre ez év nyarán, a Krimben. Leonid Brezsnyev és Kádár János találkozási és megbeszélései mindig új lendületet adnak a szovjetunió kommunista pártja és a magyar szocialista munkáspárt, a szovjetunió és a magyar népköztársaság barátságára és együttműködésére további fejlődésének.

országaink együttműködése minden területen, így a gazdaság, a politika, a kultúra területén is megfelel a szovjet és a magyar nép érdekeinek. ennek az együttműködésnek eredményei gyümölcsözőek és segítséget nyújtanak nekünk abban, hogy sikeresen oldjuk meg a szocializmus és a kommunizmus építésének feladatait.

mintegy kilenc évvel ezelőtt volt alkalmam első ízben Magyarországra látogatni, és ha a mostani látogatásunk nem is volt hosszú, még ilyen rövid idő alatt is tapasztalhattuk, milyen kedvező változások mentek végbe a magyar dolgozók életében az elmúlt évek során.

megszilárdult a szocialista Magyarország gazdasági ereje. új, hatalmas létesítmények születtek az országban, fejlődnek az ipar korszerű ágazatai és a mezőgazdaság, és nőtt a dolgozók életszínvonala. a szocializmus építésében elért sikerek a magyar nép fáradhatatlan munkájának eredményei, amelyeket a magyar dolgozók a magyar szocialista munkáspárt irányításával, a párt élén Kádár Jánossal, a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom kiemelkedő egyéniségével, a következetes internacionalistával, értek el.
/folyt./

sa ie

17.11 111281 2432

MK

-.-

sb0053 4 130 mtib1065

nyikolaj tyihonov nyilatkozata /4. rész/

tiszta szívből kívánjuk a magyar dolgozóknak, hogy sikeresen teljesítsék az MSZMP XII. kongresszusa által kitűzött új feladatokat.

a szovjetunió kommunista pártja tevékenységében, az egész szovjet nép életében a legfontosabb feladat a párt XXVI. kongresszusán elfogadott történelmi határozatok végrehajtása, a kongresszus új távlatokat jelölt meg a kommunizmus építésében, a béke megőrzéséért és megszilárdításáért vívott küzdelemben. a közelmúltban tartotta ülését pártunk központi bizottsága. a plénumon felszólalt Leonid Brezsnyev, beszédében mélyrehatóan elemezte a helyzetet és kitűzte az elsőrendű fontosságú feladatokat, megjelölve azok megoldásának útjait.

a XXVI. kongresszuson elfogadott, országunk gazdasági-társadalmi fejlesztésére irányuló határozatok megvalósítása tervszerűen, jó ütemben folyik. a XI. ötéves terv sikeres teljesítéséért és túlteljesítéséért kibontakozott széles körű össznépi szocialista versenymozgalom jó eredményeket hoz.

a kongresszus határozatainak megfelelően nagyszabású szociális programok megvalósításához láttunk hozzá. e programok teljesítése lehetővé teszi a szovjet emberek életszínvonalának emelését. gyors ütemben halad a lakásépítés, továbblépünk az egészségügy, az oktatás és a kultúra terén.

népünk optimizmussal, a saját erejébe vetett hittel kezdte az új ötéves tervet.

természetes, hogy a szovjet emberek alkotó munkájának legfontosabb területe a gazdaság, a gazdasági építőmunka. kulcsfontosságúnak tartjuk az olyan feladatok megoldását, mint a lakosság szükségleteinek még teljesebb kielégítése; a fűtőanyag-energetikai komplexum sikeres fejlesztése; a tudományos-technikai haladás meggyorsítása; a gazdaságirányítás tökéletesítése, az egész népgazdaság hatékonyságának növelése.

Legfontosabb feladatunk, hogy gazdaságunk valóban gazdagsággá váljon. pontosan ezt a célt tűzte ki pártunk XXVI. kongresszusán Leonid Brezsnyev, és ennek végrehajtásán fáradozik pártunk, minden szovjet ember.

meg kell mondanom, hogy ezeket az óriási feladatokat gyakran bonyolult feltételek között kell megoldanunk; erről pártunk központi bizottságának novemberi plénumán is szó volt. /folyt./

sa ie

17.11 111281 2239

MK

-.-

sb0054 4 130 mtib1066

nyikolaj tyihonov nyilatkozata /5. rész/

a kedvezőtlen hatások egyike, mint önök is tudják, a nemzetközi helyzet kiéleződése. mindez bizonyos nehézségeket jelent a XI. ötéves terv teljesítéséért folyó munkánkban. új ötéves tervünk feszített terv, amely kitüzi a kommunizmus építésének távlatait, de ez reális terv, és minden lehetőségünk adott ahhoz, hogy sikeresen teljesítsük.

a szovjetunió népeinek alkotó energiája, tervei és szándékai arra irányulnak, hogy az emberek a béke és a haladás körülményei között élvezhessék munkájuk gyümölcsét. ez a magasztos, nemes cél határozza meg külpolitikánkat is. a két ellentétes társadalmi rendszer békés egymás mellett élése, a vitás kérdések tárgyalások útján való megoldása, a kölcsönösen elfogadható megoldások keresése, - ez az az út, amely reményteljes távlatokat nyit az egész emberiség számára.

a szovjetunió, a szocialista közösség következetesen kinyilvánítja ezt a szándékát. fontos lépéseket tesz az enyhülés, az igazságos és kölcsönösen elfogadható megegyezés elérése érdekében, amely a béke és az általános biztonság ügyét szolgálja.

meggyőző erővel bizonyítja ezt leonyid brezsnyev legutóbbi látogatása a német szövetségi köztársaságban. e látogatás során, amely az év legfontosabb külpolitikai eseménye volt, leonyid brezsnyev rendkívül fontos javaslatokat tett a közép-hatótávolságu nukleáris fegyverzetekről. ezeknek a javaslatoknak a megvalósítása lehetővé tenné európa számára, hogy elinduljon a nukleáris fegyverzetek csökkentésének, mégpedig radikális csökkentésének útján. mi több, a szovjetunió sikra száll azért, hogy európa a nukleáris fegyverek valamennyi fajtájától megszabaduljon, mind a közép-hatótávolságu, mind pedig a taktikai nukleáris fegyverektől. ez lenne a valódi, mindkét fél számára igazságos, „nulla,, megoldás.

az új háborus tervek, amelyeket a nyugati reakciós, militarista körök dédelgetnek, - örültség és az emberiség elleni büntetés. ezért határt kell szabni az egyesült államok és a nato agresszív körei által szított fegyverkezési hajszának, és arra irányuló kísérleteiknek, hogy egy nukleáris konfliktus esetén európa a „tűsz,, szerepét játssza. /folyt./

sa ie

17. 12 111281 2200

MK

-o-

sb0055 4 130 mtib1067

nyikolaj tyihonov nyilatkozata /6. rész/

és azt is látjuk: európa népei nem akarják tétlenül szemlélni, hogy a kontinensünkön kialakult helyzet még veszélyesebbé váljék. leonyid brezsnyev nszk-beli látogatásának széles körű visszhangja, a nyugat-európai országokban az új nukleáris rakéták telepítése ellen tiltakozó tömegmozgalmak erőteljes kiszélesedése arról tanuskodik, hogy a népek békét akarnak, nyugodtan akarnak dolgozni, és biztosak akarnak lenni a holnapban. egyetlen kormány, egyetlen felelős politikai személyiség sem hagyhatja figyelmen kívül a szovjetunió békejavaslatait, a népek szenvedélyes békevágát. itt a szép szavak mintsem érnek, gyakorlati tettekre van szükség.

kontinensünk államai két különböző - szocialista és kapitalista - társadalmi rendszerhez tartoznak. az ebből fakadó nézeteltérések ellenére európa - leonyid brezsnyev szavait idézve - közös otthonunk. mindent meg kell tennünk, meg kell találnunk a politikai akaratot és bátorságot magunkban ahhoz, hogy megvédjük a békét, az emberiség legnagyobb kincsét.

a szovjetunió, magyarország, a szocialista közösség országai elkötelezték magukat a béke eszméi mellett. terveink békés körülményeket feltételeznek. semmi sem idegenebb tőlünk, mint az, hogy jólétünket más népek rovására hozzuk létre. legmagasztosabb célunk a társadalmi haladás és a népek közötti béke. bizton tudjuk, hogy a szovjetunió és magyarország, testvéri pártjaink és népeink együtt fognak haladni e nemes cél felé.

nyikolaj tyihonov végül kifejezte azt a meggyőződését, hogy a szovjet és a magyar nép a jövőben is közös erővel, sikeresen halad a szocializmus és a kommunizmus építésének útján, a béke útján, s a magyar népköztársaság minden dolgozójának boldogságot, jólétet és sok sikert kívánt. /mti/

sa ie

17. 12 111281 1799

MK

-o-

sb0056 4 130 mtib2033

madách irodalmi szinpadai napok

1981. december 11. - balassagyarmaton pénteken megkezdődtek a 16. madách imre irodalmi szinpadai napok. a résztvevő együttesek képviselői megkoszorúzták madách imre szobrát, majd az ünnepélyes megnyitó után a mikszáth kálmán művelődési központban lezajlottak az első bemutatók.

a találkozón való részvételre idén huszonnyolc együttes pályázott, közülük a zsüri tizenkét kollektíva jelentkezését fogadta el. az idén a madách imre irodalmi szinpadai napokon a szocialista országok irodalmának szentelt sorozatban a romániai népek irodalma került sorra. a bemutatók mellett a program keretében szakmai megbeszéléseket is tartanak. a műfaj időszerű problémáiról, megújításának lehetőségeiről. az ünnepélyes eredményhirdetésre vasárnap kerül sor. /mti/

csz rj st hgy

17.13 111281 0813

-.-

sb0057 4 130 mtib2034

folyamatos betegellátás a sote klinikáin

1981. december 11. - az ország legnagyobb egészségügyi intézményében, a semmelweis orvostudományi egyetemen, illetve klinikáin felkészültek az ötnapos munkahétre. amint dr. csömör sándor rektorhelyettes a sajtó képviselőinek pénteken elmondta, az egyetem 25 klinikáján - ahol mintegy 3400 ágy áll a betegek rendelkezésére - a hét minden napján, nappal és éjszaka, minden órában folyamatosan orvosi ellátásban részesítik a betegeket. a szombat délelőtti rendelések után hétfő reggelig ügyeletet tartanak.

szombaton délelőtti fogadják a klinikákhoz tartozó betegeket - mivel ebben az időszakban csak meghatározott rendelőintézetekben rendelnek. szombaton déltől hétfő reggelig elsősegélyben, sürgős ellátásban részesítenek a mentők által bevitt, és a klinikák segítségét váró minden beteget, és azonnal megkezdik a betegek orvosi vizsgálatát, gyógykezelését.

a klinikák gyógyszerteráit folyamatosan szolgáltatják a gyógyszereket, szombat délelőtti pedig a központi egyetemi gyógyszerterár is ügyeletet tart, azért, hogy az esetleges rendkívüli

37

igényeket kielégíthessék. a konyhák, a mosodák, a fűtőközpontok és más gazdasági, műszaki egységek is folyamatosan kiszolgálják a klinikákat. a mintegy harminc elméleti intézet közül azokban, amelyek nincsenek kapcsolatban a betegellátással, szombaton és vasárnap nem dolgoznak. a bölcsődékben, napköziotthonokban szombaton 6-14 óráig gondoskodnak a klinikai dolgozók gyermekeiről.

az egészségügyi minisztérium anyagi támogatása révén lehetőség adódott arra, hogy újabb hatvan ápolónőt alkalmazzanak. az új állások betöltése azonban gondot okoz, jelentkezők hiányában. az egyetem vezetése anyagilag ösztönzi a gondok megoldását, mivel a betegek nem szenvedhetnek hiányt, s a klinikákon dolgozókat sem lehet a megengedettnél jobban terhelni. megteremtették a feltételeket, hogy az orvosok és az ápolónők, havonta legalább kétszer a pihenőnapok folytatásaként vagy azokat megelőzően vehessék igénybe a szabadnapokat. az egyetemen oktató orvosok pedig a tanítási szünetben kaphatják meg a szabadnapokat. /mti/

t/me/pá/dg/gw hgy

17.18 111281 2138

-.-

sb0058 4 150 mtib2035

hasznosítják az ózdi salakhányót

1981. december 11. - évente körülbelül 240.000 tonna vasat nyerhetnek az ózdi kohászati üzemekben a salakhányó hasznosításával. az erre a célra tervezett üzem létesítésére mintegy 2 milliárd forintos hitelszerződést írtak alá pénteken ózdon a kohászati üzemek és a magyar nemzeti bank képviselői. az ózdi salakhányón az elmúlt évtizedek alatt mintegy 35 millió tonna salak halmozódott fel, amelynek vastartalma általában 15 százalékos. ennek a nyersanyagnak a hasznosítására ózdon a bankhitel felhasználásával salakfeldolgozó művet építenek. az új üzem terveit a kogépterv és az ózdi vállalat tervezői készítették, a feldolgozó művet az ózdi kohászati üzemek saját vállalkozásában építi fel. a beruházás beleilleszkedik abba a kormányprogramba, amely a hulladékok és másodlagos nyersanyagok hasznosítását célozza. a salakfeldolgozó mű a tervek szerint még a hatodik ötéves terv időszakában elkészül. /mti/

hag rj st hgy

17.22 111281 0969

38

-.-

sb0059 4 130 mtib2036

kitüntetés

1981. december 11. - az elnöki tanács dr. melczer miklósnak, az orvostudományok doktorának, a pécsi orvostudományi egyetem bőrgyógyászati klinika nyugalmazott egyetemi tanárának 90. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta, a kitüntetését pénteken dr. hutás imre, egészségügyi miniszterhelyettes adta át. /mti/

tr rj dg hgy

Kossuth-díjas

17.25 111281 0392

-.-

sb0060 4 150 mtib2037

megkezdődött a mezőgazdasági.../8.rész/

a szövetkezetek szociális ellátásáról szólva rámutattak: a munkavédelem az elmúlt években sokat fejlődött, bebizonyosodott azonban, hogy néhány munkakörben a dolgozók fokozott megterhelésnek vannak kitéve - például a különféle erőgépek és vegyigépek kezelői - és ezért szükség lenne a veszélyeztetett munkakörök, beosztások ismételt számbavételére, és az ezzel kapcsolatos munkaegészségügyi vizsgálatokra. a szövetkezeti tagok szervezett üdülési bázisai még nem alakultak ki, a kezdeti lépések azonban megtörténtek. néhány helyen további olcsó üdülőttelepek építését tervezik, de ezek a kezdeményezések még nem általánosak, holott a tagság mind nagyobb számban igényli a tartós pihenés lehetőségének megteremtését. a szociális eredményekhez tartozik, hogy a nyugdíjasokról való gondoskodás általános gyakorlattá vált és csaknem minden üzemben erre szép példák vannak.

a szakszervezetek szerepéről a térszekben elmondták: jelenleg már 640 termelőszövetkezetben 90.000 tagot tömörít a szakszervezet, amelynek alapszervezetei megerősödtek. munkájukban előtérben áll a termelés, a gazdálkodás segítése és az üzemi demokrácia kiszélesítése. az alapszervezetek a jövőben sokat tehetnek a munkaverseny és az ujtómozgalom szervezésében, továbbá a gazdálkodás meglévő tartalékainak felkutatásában.

a társulások - mint többen hangsúlyozták - előreviszik a szövetkezeti gazdálkodás ügyét, de még teljesebb lenne a siker, ha az alapítók és a hozzájuk csatlakozó gazdaságok érdekeltségi viszonyait egységes rendelkezések szabályoznák. életszerűnek

37

tartották a vegyes társulásokat, amelyek a tsz-ek és ipari vállalatok között jöttek létre, közös érdekeltségi viszonyaik azonban részben még tisztázatlanok.

a vitában kifejtették, hogy számos gazdaságban a vezetőség alatt gyakran egyes-egyedül az elnök személyét értik, az egyszemélyi felelősség ténye nem kérdőjelezheti meg a vezetés testületi jellegét és az együttes felelősségvállalást sem.

a fiatal szakemberekről szólva elmondották: az oktatás gyakran kihagyja a számításból azt, hogy a mezőgazdaságban a természeti tényező a döntő és el kell tudni viselni a megpróbáltatásokat is. nem készítik fel a fiatalokat kellőképpen a gyakorlati életre, a gyakorlati képzés néha szükséges nyugnek számít és emiatt az első munkahelyre kikerülő fiatal szakember megoldhatatlannak tűnő személyes problémák elé kerül és gyorsan elkedvetlenedik.

a beszámoló feletti vitával a kongresszus szombaton folytatja munkáját. /mti/

t/jf/kg/gg/bam/gw hgy

17.44 111281 2564

-.-

sb0061 4 150 mtib2038

a szakszervezetek országos tanácsának ülése /1.rész/

1981. december 11. - a szakszervezetek országos tanácsa pénteken ülést tartott, amelyen első napirendi pontként az idei népgazdasági terv végrehajtásának tapasztalatait, az 1982. évi terv főbb vonásait, s a tervhez kapcsolódó szakszervezeti feladatokat vitatta meg.

a napirendi pont előadója, faluvégi lajos minisztereelnökhelyettes, az országos tervhivatal elnöke elmondta, hogy a számítottnál nehezebb külgazdasági viszonyok között is sikerült megőrizni az idén a lakosság már elért életszínvonalát, sőt terven felül növekedést is elértünk, mert a tervezettnél több bért fizettek ki, a fogyasztói árak pedig az előirányozottnál kisebb mértékben emelkedtek. ez azonban nem tekinthető egyértelműen kedvezőnek, mert a nemzeti jövedelem emelkedése viszont nem éri el a számított mértéket.

37

az export gyorsabban nőtt, mint az import, figyelmeztető jelenség azonban, hogy míg a kivitel növekedési üteme csökkent, az importé nőtt, s ha ezt a folyamatot nem sikerülne megváltoztatni, két-három év múlva ismét felbillenne a külkereskedelmi mérleg egyensúlya. rendkívül fontos, hogy jövőre erőteljesebben folytatódjék a népgazdasági egyensúly javítása, a vállalati jövedelmek további részét szükséges az állam javára átcsoportosítani, s mindenütt kikényszeríteni a magasabb teljesítményeket, a hatékonyabb munkát. ezt kívánja szolgálni a szabályozórendszer széleskörű módosítása, a mérce emelése, s egyben a kormánynak az az elhatározása is, hogy jobb feltételeket teremtsen azoknak a vállalatoknak, amelyek képesek a gazdaságosabb exportra, a hatékonyság lényeges növelésére.

a miniszterelnökhelyettes utalt arra, hogy ezuttal viszonylag korán, már október végén ismertté váltak a jövő évi gazdasági szabályozók, ezzel biztosították a vállalatok számára az előretekinthetőséget, reális tervek kidolgozását, s a teljesítés feltételeinek megteremtését. erőfeszítésekre mindenütt szükség lesz, már csak azért is, mert a beruházásokra kevesebb pénz jut, mint korábban. a fejlesztések mérséklése természetesen nem hosszútávú gazdasági cél, hanem pillanatnyi gazdasági szükségszerűség. beruházási hitelekhez vázok a vállalatok juthatnak könnyebben, amelyek az anyagi erőket valóban gazdaságosan tudják felhasználni. /folyt. köv./

rj hgy

17.46 111281 2300

-.-

sb0062 4 150 mtib2039

szakszervezetek országos. /2. rész/

a kormányzat akcióprogramot dolgozott ki a legfontosabb feladatok ösztönzésére. újabb pályázatokat irtak ki az energiagazdálkodás javítására, ösztönzik a gazdaságos exportot, intézményesen foglalkozik a kormányzat olyan ágazatok helyzetének javításával, mint például a kohászat, amelynek különben igen jelentős mértékben kellene csökkentenie termelését ahhoz, hogy a jelenlegi piaci helyzetben és valóban gazdaságosan dolgozzék. fel kell azonban már most készülni a dekonjunktúra utáni időszakra, ami a népgazdaságtól áldozatokat követel. joggal igényelnek támogatást a kedvezőtlen adottságú és alacsony jövedelmű mezőgazdasági szövetkezetek, hiszen az ország ezeknek a termelését sem nélkülözheti: évente több százezer tonna gabona, több tízezer tonna

BP

hus termelése mulik rajtuk. az akcióprogramhoz tartozik természetesen a széleskörű takarékoság is, nem utolsósorban a költségvetési szerveknél, melyeknek jobban kell gazdálkodniuk a közpénzekkel.

az életszínvonal-előirányzatokról szólva rámutatott: a tervezéskor abból indultak ki, hogy az életszínvonal 1981-1982 évi együttes alakulása feleljen meg a hatodik ötéves terv időarányos részének. így jövőre a bérek az ideinél mérsékeltebben, 4-5 százalékkal növekedhetnek, ez azonban az átlag. a bérszabályozást szigorítják, ami azt is jelenti, hogy a hatékonyan dolgozó vállalatok az eddiginél nagyobb bérfejlesztési lehetőséghez juthatnak. a fogyasztói árak emelését 5 százalékos körüli mértékben tervezik, ennek tulnyomó részét a már az idén végrehajtott központi árintézkedések áthúzódó hatása és a jövő évi piaci áremelkedések teszik ki.

a beruházások általános visszafogása ellenére a lakosság életkörülményei javulnak. a hatodik ötéves tervben a kiemelt fejlesztési irányok továbbra is fennmaradnak. tovább javul a kórházak, a gyermekintézmények ellátottsága. az állami lakásépítés kényes csökkenése ellenére az összlakásépítés mennyisége nem csökken. a lakosság életkörülményeinek javulása szempontjából nagy jelentőségű, hogy a jövő évben általánossá válik az ötnapos munkahét.

a miniszterelnökhelyettes a kormány nevében a szakszervezetek segítségét kérte a nehéz feladatok megoldásához. kérte, hogy az üzemi demokratizmus fórumain, a tervek tárgyalásakor, segítsenek olyan alternatív megoldásokat találni, amelyek a vállalat gazdaságos exportjának fokozását, a jobb energia- és anyaggazdálkodást teszik lehetővé. a gazdaságosabb, hatékonyabb megoldásokkal annak feltételeit is megteremthetik, hogy a vállalat termelése lendületesebben növekedjék az átlagosnál. /folyt. köv./ rj hgy

17.46 111281 2608

-.-

sb0063 4 150 mtib2040

szakszervezetek országos. /3. rész/

sokat segíthetnek a szakszervezetek azzal is, ha a vállalatot ösztönzik a kooperációs kötelezettségeik teljesítésére, mert ennek hiánya a vállalatok egész sorát hozza nehéz helyzetbe. a dolgozók igen sokat tehetnek vállalatuk felemelkedéséért azzal, ha maguk is szorgalmazzák a teljesítményekhez igazodó bérezés elvének szigorú

BP

alkalmazását, mert ez a hatékony termelésnek és az igazságos bérezésnek egyaránt alapvető feltétele - mondotta a miniszterelnökhelyettes.

Gál László, a szot főtitkár helyettese korreferátumában hangoztatta, hogy a gazdasági fejlődés ez évben is megfelel a xii. pártkongresszus és a hatodik ötéves terv irányvonalának. sikerült megőrizni az életszínvonalat, javítani az életkörülményeket. a szakszervezetek különösen fontosnak tartják, hogy az áruellátás, a választék összességében megfelelő, a fogyasztói árak a tervezett kereteken belül maradnak, az ötnapos munkahétre történő átállás folyamatos, s megfelel a terv előírásainak a lakások, óvodák, bölcsődék, általános iskolai osztálytermek építése. a mai körülmények között mindez csak dolgozó népünk erőfeszítései és áldozatvállalása árán lehetséges.

az egyensúlyi helyzet javítása, a gazdasági célok hatékonyabb megvalósítása olyan intézkedéseket is követel - mondotta - amelyek a bérek jövő évi növelését keményebb feltételekhez kötik. ez részben a teljesítmény-követelmények fokozódását, másrészt a bérszabályozási rendszer szigorítását jelenti. a teljesítmények erőteljesebb növelésével biztosítható, hogy a bérek a módosult feltételek mellett is a tervezett ütemben növekedjenek. a szakszervezetek fontosnak tartják, hogy a társadalmi juttatások összességükben jobban igazodjanak a szociális körülményekhez, a lehetőségekhez mérten elsősorban a több gyermekes családok és a családot alapító fiatalok helyzetét javítsák. ezért a szakszervezetek határozottan szorgalmazzák a lakás-, az óvoda- és az általános iskolaépítési tervek, és általában az életkörülményeket közvetlenül befolyásoló beruházási előirányzatok - megvalósítását. felhívta a szakszervezeti szerveket, hogy az üzemi demokratizmus fórumai is segítsék a céltudatos vállalati tervek kidolgozását, a szocialista munkaverseny pedig legyen fontos motorja a tervteljesítésnek.

/folyt. köv./ rj hgy

17.58 111281 2307

3P

-.-

sb0064 4 150 mtib2041

szakszervezetek országos.../4.rész/

mint mondotta, a tervtől eltérő versenycélokra nincs szükség, a szocialista munkaverseny célja az, hogy pontosan eleget tegyenek kötelezettségeiknek, nőjön a hatékonyság, javuljon a minőség, a munkaprogramokhoz kapcsolódóan racionálisabban gazdálkodjanak energiával, anyaggal, s hasznosítsák a hulladékokat.

a főtitkár helyettese hangsúlyozta, hogy a szociálpolitikai célokra rendelkezésre álló összegeket mindenütt nagy körültekintéssel használják fel. a hatodik ötéves tervidőszakra kidolgozott szociálpolitikai terveket nem szükséges átdolgozni, mindenütt el kell azonban készíteni az 1982-re szóló programot. a legfontosabb, hogy gondoskodjanak a megfelelő munkavédelemről, az üzemelegészségügyi helyzet javításáról, s a helyi adottságoknak megfelelően állapítsák meg a további fontossági sorrendet. nem lenne célszerű a mai helyzetben a korábbiakhoz hasonló méretekben új szociális intézmények létesítését szorgalmazni, az erőket a meglévő intézmények fenntartására összpontosítsák.

részletesen szólt az ötnapos munkahét bevezetéséről, s felhívta a szakszervezeteket, hogy az ezzel kapcsolatban felmerülő helyi gondokat segítsenek megoldani. beszélt az ujitómozgalom jelentőségéről, s ezzel kapcsolatban elmondta, hogy a jövő év első felében rendezik meg az ujitók és feltalálók ötödik országos tanácskozását az országos találmányi hivattal, a kisz-szel és a mtesz-szel együttesen. rámutatott, hogy a kormányzat jobb anyagi feltételeket teremt az ujitómozgalom kibővítéséhez. január elsejétől az ujitási díjakat a progresszív adótól mentes részesedési alap terhére lehet elszámolni. azokat a közreműködőket, akik elősegítik a kimutatható eredményt hozó ujitások és találmányok gyors hasznosítását, előzetes megállapodás alapján díjazni lehet, ugyancsak a progresszív adótól mentes részesedési alap terhére. végül hangsúlyozta, hogy a magyar szakszervezetek egyetértenek a népgazdaság fejlesztésének 1982. évi programjával, s annak végrehajtását sajátos eszközeikkel segítik.

a tanácsülés a beszámolót és a korreferátumot egyhangulag elfogadta.

a második napirendi pontként timmer józsef, a szot titkára a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről tájékoztatta a tanácsulást.

/folyt. köv./

rj hgy

18.09 111281 2291

3P

-.-

sb0065 4 150 mtib2042

szakszervezetek országos.../5.rész/

a szot titkára emlékeztetett az év egyik nagyjelentőségű nemzetközi szakszervezeti eseményére, az európai szakszervezetek genfben tartott iv. konferenciájára, amely ismét bebizonyította, hogy a különböző irányzatokat képviselő, más világszövetséghez tartozó európai szakszervezetek vezetői közösen igyekeznek megtalálni azokat a területeket, ahol lehetséges a tapasztalatcsere, a közös cselekvés. rendkívül nagyra értékeljük - mondotta -, hogy európa szakszervezeti vezetői teljes egyetértésben juttatták kifejezésre növekvő aggodalmukat a fegyverkezési hajszára, a nukleáris fegyverek felhalmozása miatt. az ilyen tanácskozásokra változatlanul nagy szükség van. máris előkészítik az újabb konferenciát, amely 1983-ban az európai gazdasági együttműködésből fakadó szakszervezeti feladatokat vizsgálja majd, beleértve a multinacionális vállalatok tevékenységét is.

a továbbiakban a nemzetközi szakszervezeti mozgalom közelgő, nagyjelentőségű eseménye, a havamában február 10-15 között sorra kerülő x. szakszervezeti világkongresszus előkészületeiről szólt. elmondta: az szvsz megteremti a lehetőséget ahhoz, hogy a világ minden szakszervezete részt vehessen a kongresszuson és hozzájárulhasson az állásfoglalások, határozatok kidolgozásához. a kongresszus elé három dokumentum kerül: a fődokumentum, amely azt a kérdést vizsgálja, hogy a szakszervezeteknek melyek a teendőik a nyolcvanas évek kihívásaival szemben; a másik dokumentum a társadalombiztosítási okmány, amely az 1961-ben elfogadott társadalombiztosítási kárta helyébe lép. végül megvitatják az új alapszabály-tervezetet, amely lehetővé teszi bármely szakszervezetnek az szvsz-hez való csatlakozását. a magyar szakszervezetek támogatják ezeket a dokumentumokat.

a lengyel szakszervezetekről szólva rámutatott, hogy szolidárisak vagyunk a szocializmust építő lengyel dolgozókkal, azzal, hogy a lengyel nép, s ezen belül a lengyel szakszervezetek megtalálják és kialakítják a szocialista társadalom építésének, a lengyel dolgozók boldogulásának további útját, módszereit. mi készek vagyunk a kapcsolatok fejlesztésére, a tapasztalatcsere, az együttműködésre mindazokkal, akik őszinte szándékkal közelednek hozzánk. ugyanakkor elvetjük az ügyünkkel szembenálló törekvéseket, elvetjük a szolidaritás szélsőséges állásfoglalásait és visszautasítunk minden olyan megnyilvánulást, amely megkérdőjelezi eredményeinket, a szocialista társadalmi rendet, a szocialista országok testvéri együttműködését. /folyt.köv./rj hgy

18.20 111281 2532

BP

-.-

sb0066 4 150 mtib2043

szakszervezetek országos.../6. rész/

azt támogatjuk, hogy a lengyel dolgozók képviselői, a lengyel szakszervezetek olyan szerepet töltsenek be a társadalomban, amellyel a szocializmus ügyét, a dolgozó emberek valóságos érdekeit szolgálják és képviselik. ebben a szellemben folytattunk megbeszélést az ágazati szakszervezetek képviselőivel is a napokban magyarországon tett látogatásuk során. az ágazati szakszervezeteket - amelyek meggyőződésünk szerint a szocializmus ügyéhez hűen dolgoznak a szakszervezeti mozgalom szerepének kialakításán - a legmesszebbmenő támogatásunkról biztosítjuk ebben a válságos helyzetben folytatott küzdelmes munkájukban - mondotta a szot titkára./mti/

t sl rj bam hgy
18.24 111281 0715

-.-

sb0067 4 150 mtib2045

művezetők országos tapasztalatcsereje /1 rész/

1981. december 11. - pénteken, a csepeli munkásotthonban megkezdődött a művezetők kétnapos országos tapasztalatcsereje.

tóth jános, az mtesz főtitkára megnyitó beszédében rámutatott, hogy a mai gazdasági helyzetben, amikor a korszerű, gazdaságos termelést a munka hatékonyságának növelésével, a tudományos kutatások eredményeinek gyors és rugalmas alkalmazásával kell elérni, kulcsfontosságú szerep jut a művezetőknek. mégsem egyértelműen tisztázott az irányításban betöltött helyük, szerepük, sem eredményeik, sem nehézségeik nem kellően ismertek, s munkájuk elismerése sem tekinthető kielégítőnek. részben emiatt a vállalatok nagy részénél gondot jelent a művezetők utánpótlása. a mtesz a művezetők intézményes képzését és továbbképzését tervezi, ezzel is segítve az utánpótlást.

a művezetőknek a vállalati vezetés rendszerében betöltött helyéről tartott előadást trethon ferenc, a mtesz társelnöke. rámutatott: megalapozatlan az a felfogás, amely szerint a vezetési láncban felfelé haladva egyre nő a felelősség, lefelé pedig csökken. a helyes gyakorlat az, ha minden döntést ott hoznak, ahol az ehhez szükséges információk rendelkezésre állnak, ahol a döntés következményeit a legközvetlenebbül érzékelik, és az ezzel kapcsolatos felelősség egyértelműen meghatározható. az irányítás

BP

magasabb szintjén dolgozóknak nem a napi operatív termelési kérdésekkel kell foglalkozniuk - éppen ez a művezetők feladata -, hanem a további évek gazdálkodásának megalapozásával. ahhoz viszont, hogy a művezetői döntések megalapozottak legyenek, arra van szükség, hogy a jelenleginél bővebb hatáskörrel részt kapjanak a vállalati tervezésben, a felsőbb szintű vezetői döntések előkészítésében is.

buza márton, a szot elméleti kutató intézet igazgatója előadásában kiemelte, hogy a művezetőnek kulcsszerepe van az üzemi demokrácia érvényre juttatásában. éppen ezért kiterjesztik a gazdasági vezetők szakszervezeti véleményezését a közép- és alsó szintű vezetőkre, így a művezetőkre is. ettől az intézkedéstől várható, hogy a vállalatban belüli demokratikus vezetési módszer és stílus a jelenleginél lényegesen tágabb teret kap.

a plenáris ülést juhász ádám ipari államtitkár zárta - hangsúlyozva, hogy az ipari minisztérium számít a művezetők aktív részvételére a népgazdaság előtt álló feladatok megoldásában.

/folyt./

gw hgy

18.25 111281 2410

-. -

sb0068 4 150 mtib2046

művezetők országos...../2. rész/

a művezetők is nagyon sokat tehetnek saját területükön a minőség javításáért, a termelékenység növekedéséért, az anyaggal és energiával való jobb gazdálkodásért, a gépek, berendezések hatékonyabb kihasználásáért, és nem utolsósorban a munkafegyelem megszilárdításáért.

a plenáris ülést követően a tanácskozáson résztvevő csaknem 500 művezető három szekcióban vitatta meg - elméleti és módszertani szakemberekkel együtt - a konkrét tennivalókat.

a legtöbben azon a szekció ülésen vettek részt, amely a művezetők termelési, szervezési, irányítási és gazdálkodási feladataival foglalkozott. sok szó esett arról, hogy ma még csak elvétve akad néhány vállalat, ahol a művezető dönthet a dolgozók felvételéről, a beosztottak átcsoportosításáról, a műszakbeosztásról, a műhelyek számára jóváhagyott tervek lebontásáról. nagyon kevés helyen jogosult a művezető a dolgozók

37

alaplérének megállapítására, a mozgóbér-felosztására, a jutalmazásra és a fegyelmi eljárás megindítására is.

csak akkor érhető el, hogy a művezetők eredményesen irányítsanak a művezetői posztokon vezetésre termett, jó szervezőkészségű emberek álljanak, ha mielőbb nagyobb tekintélyt és megbecsülést kapnak.

szombaton folytatják a tanácskozást. /mti/

t/mg/s/sl/bam?gw hgy

18.26 111281 1310

-. -

sb0069 4 150 mtib2048

tájékoztató az ötnapos munkahét tapasztalatairól /1.rész/

1981. december 11. - ebben az évben 470.000 dolgozó tért át az ötnapos munkahétre, s ezzel mintegy 900 ezerre bővült a rövidebb munkahétben dolgozók köre - hangzott el pénteken az állami bér- és munkaügyi hivatalban, ahol rácz albert, a hivatal elnöke tájékoztatta az újságírókat az 5 napos munkahét bevezetésének tapasztalatairól és az 1982.-re tervezett intézkedésekről.

^{államtitkár}

mint mondotta, az 5 napos munkahétre való áttérést általában a körülmények megfontoltsága és a fokozatosság jellemezte. a bevezetés időpontját, a munkaidő csökkentésének mértékét és egyéb vitás kérdéseket a helyi adottságok és az üzemi demokratikus fórumok véleményének figyelembevételével alakították ki, illetve oldották meg. a vállalatok a kieső munkaidő alapját főként a munkafolyamatok jobb megszervezésével és a teljesítmény-követelmények szigorításával, kisebb mértékben pedig a munkafegyelem javításával és a munkaerő átcsoportosításával pótolták.

a tervek szerint 1982 január 1-én 3 millió dolgozó, az első félév folyamán pedig további 120 ezren térnek át az 5 napos munkahétre. a központi államigazgatási szerveknél 1982. februárjában, az oktatási intézményeknél szeptemberben vezetik be az új munkarendet. a tanácsok - és a többi államigazgatási szerv, s ezek intézményei - a felügyeleti szervek irányelvei alapján térnek át a rövidebb munkahétre. a mezőgazdaságban foglalkoztatottak körében is 1982-ben kezdődik meg, és előreláthatólag 1983-84-ben fejeződik be az új munkarend bevezetése.

37

a hivatal elnöke külön szövegezt arról, hogy a legnagyobb gond a szolgáltatási szférában várható, ahol az új munkarend kettős feladatot ró a munkáltatókra: egyrészt továbbra is megfelelő színvonalon kell biztosítani a szolgáltatásokat, másrészt saját dolgozóik rövidebb munkahétben történő foglalkoztatását is meg kell oldaniuk. felhívta a figyelmet, hogy az üzletek nyitvatartási ideje összességében nem csökken, de a forgalom nagyságától függően egymástól eltérő lesz. a közlekedési vállalatok is figyelembe veszik a gazdálkodó szervek tervezett munkakezdési időpontját, de az utóbbiaknak is tekintettel kell lenniük a lépcsőzetes munkakezdés következményeire.

/folyt. köv./ rj hgy

18.34 111281 2245

.-

sb0070 4 130 mtib2049

Losonczi pál üdvözlő távirata

1981. december 11. - Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, kenya nemzeti ünnepe alkalmából táviratban köszöntette daniel arap moi köztársasági elnököt. /mti/

tr/dg/gw hgy

18.37 111281 0218

.-

sb0071 4 150 mtib2051

tájékoztató az ötnapos.../2.rész/

az áruszállítás zavaratlan és folyamatos lebonyolítására a máv és a volán a hét végén is rendelkezésre bocsátja vagonjait és teherautóit, de a vállalatoknak kell gondoskodniuk az áru ki- és berakásáról. az egészségügyi intézmények nyitvatartási ideje kismértékben csökken az 5 napos munkahét bevezetésével. a járóbetegellátást végző körzeti szakorvosi rendelőintézetekben azonban szombatonként ügyeleti szolgálat lesz. a kórházakban délelőtt teljeskörű, délután és vasárnap ügyeleti jellegű lesz a betegellátás. az egyéb szolgáltatást végző gazdálkodó szervek /például patyolat, fodrászat/ szombatonként csökkentik a boltok

37

nyitvatartási idejét, de a hét többi napján a jelenlegihez képest hosszabb ideig állnak a lakosság rendelkezésére. a kulturális intézmények /muzeumok, színházak, mozik, művelődési házak/ programjaikat szintén az 5 napos munkahét várható igényei szerint alakítják. több lehetőség nyílik az eddigieknél testedzésre és sportolásra is. az iskolai tornatermeket, uszodákat megfelelő térítési díj ellenében a lakosság rendelkezésére bocsátják a hétvégeken.

a hivatal elnöke hangsúlyozta: a szolgáltató vállalatok tevékenységét irányító szervek gondoskodnak arról, hogy a rövidebb munkahét bevezetésének első félévében a várható igényeknél több bolt, rendelőintézet, posta, tömegközlekedési eszköz álljon a lakosság rendelkezésére. szükséges azonban az is, hogy változzanak eddigi vásárlási szokásaink, s fokozatosan igazodjanak az új körülményekhez. /mti/

r bi rj bam hgy

18.42 111281 1547

.-

sb0072 4 130 mtib2052

megfiatalított csongor és tünde

1981. december 11. - vörösmarty mihály drámai költeményét a csongor és tündérpénteken mutatta be jókai téri épületében az állami bábszínház társulata. szilágyi dezső igazgató nem most rugaszkodott neki először, hogy megelevenítse - persze műfaja sajátos eszközeivel - a mesét. csaknem 7 évvel ezelőtt ugyanis egyszer már színre vitte a történetet, s a siker nem is maradt el. azóta azonban felnőtt egy újabb korosztály.

hiányt pótol hát a mostani előadás, egyúttal lehetőséget teremt a színház fiatal művészeinek, hogy a veretes szöveg segítségével bizonyítsák újra és ismét rátermettségüket. szőnyi kató rendező, aki 1974-ben is irányítója volt a próbáknak, két tehetséges bábosra osztotta ki csongor figuráját. czipott gábor és kormos gyula felváltva játsszák majd a szerepet, miként tündét is ketten - borszéki mártia és halmy izolda - alakítják.

a felújítás érdekessége, hogy a szereplők - szemben a 7 évvel ezelőtti előadással - nem felvételtől, hanem „élőben”, szólalnak meg. azért a magnószalagok is forognak majd: az éj királynőjének hangja rebró marái lesz, aki a közelmúltban halt meg.

BT

a bábok^{ot} és a diszleteket koós iván tervezte, a zenét szöllősy andrás komponálta. /mti/

t gi rj dg hgy

18.53 111281 1263

-. -

sb0073 4 150 mtib2053

közérthető értékmérő jelzések az élelmiszereken

1981. december 11. - az élelmezésipari tudományos egyesület pénteki ankétján mintegy 200 élelmiszeripari szakember tanácskozott a nemzetközi mértékegységrendszer következetes alkalmazásának lehetőségeiről és gondjairól.

a különböző élelmiszerek összetételét, minőségét évtizedeken keresztül olyan mértékegységekkel fejezték ki, amelyeknek nagy része a fogyasztók számára érthető, s némelyiket még ma is alkalmazzák. kevesen tudják például, milyen értéket jelöl az alkoholos italok maligán-foka, vagy mit jelent a gyümölcskészítményeken a refrakció /ref/ százalék felírat. a szakemberek számára az okoz akadályokat, hogy a hagyományos alapot is nélkülözik - nem alkalmasak az átszámításra sem. *Új nem volt érthető*

a minisztertanács határozata alapján 1980 óta az élelmiszeriparban is kötelező az egységes SI mértékegységek használata. az energiaérték meghatározására ebben a rendszerben a joule, a folyadékösszetétel megadására a térfogatszázalék szolgál. ezek alkalmazásában azonban még sok a bizonytalanság, holott a nemzetközi árucserét is lényegesen megkönnyítené az egységes mértékegységrendszer használata. ugyanakkor a köztudatban, a fogyasztók körében sem tudatosodtak még az új mértékegységek.

↳ a szilárd élelmiszerek összetételének jelölésére a tömegszázalék az anketon résztvevő szakemberek véleménye szerint néhány éven belül megvalósítható, hogy a termékeken hiánytalanul, egységesen és közérthetően feltüntessék a külső és belső értékmérő tulajdonságokat. szó esett arról is, hogy az oktatásügy is sokat tehet az egységes mértékegységrendszer elterjesztéséért. /mti/ t/mg/pá/bam/gw hgy *↳ mértékegységek - amelyek sok esetben még a tudományos*

18.57 111281 1591

-. -

37

sb0074 4 150 mtib2054

borsod környezetvédelme

1981. december 11. - borsod megye közép- és hosszútávú környezetvédelmi koncepciójáról tanácskozott pénteken miskolcon a megyei környezet- és természetvédelmi bizottság. a tizennégy szerv bevonásával készített tervezet átfogja az élővizek, a levegő, a föld, az élővilág, a táj védelmének, valamint a települések környezetvédelmének valamennyi fontos kérdését, felméri a veszélyeztetettség fokát és meghatározza a védekezés módszereit.

a hatodik ötéves tervidőszak feladatai között szerepel a miskolc környéki törendszert komplex tájvédelmi terveinek elkészítése és a terv megvalósításához szükséges feltételek megteremtése. sürgető teendő, hogy azokon a településeken, amelyeknek a vize nitráttal szennyezett, megoldják a csecsemők egészséges vízzel való ellátását, befejezzék a tiszai és a borsodi hőerőmű levegőtisztaságvédelmi beruházásait. a bodrogközben elvégzendő melioráció révén mintegy kétezer hektár termőföld visszanyerésére és 250 hektár erdő telepítésére van lehetőség. foglalkozik a program a bükk nemzeti park és az aggteleki tájvédelmi körzet fejlesztésével is. /mti/

hag rj st hgy

18.59 111281 1147

-. -

sb0075 4 130 mtib2055

bajtársi találkozó

1981. december 11. - a magyar partizán szövetség az 1956-os ellenforradalom leverésében részt vett tagjai számára pénteken bajtársi találkozót rendezett a magyar néphadsereg művelődési házában. a találkozón uszta gyula, a szövetség főtitkára emlékezett meg a negyedszázada, a nehéz napokban helytállt harcosokról, majd csémi károly vezérezredes, honvédelmi államtitkár mondott beszédet.

a bajtársi találkozó végén a munkásörtség központi férfikara adott műsort. /mti/

km rj dg hgy

19.01 111281 0521

-. -

37

sb0076 4 160 mtib2056

karczagi endre kiállítása

1981. december 11. - karczagi endre festőművész kiállítása pénteken nyílt meg Mosonmagyaróváron, a hansági muzeumban, ezuttal első ízben mutatja be önálló tárlaton munkáit, az utóbbi két év termését. harmincnál több alkotást: olajképeket, grafikákat és akvarelleket vonultat fel, amelyek szinte egytől egyig figurális kompozíciók. /mti/

mzs rj ká hgy

19.04 111281 0396

-.-

sb0077 4 160 mtib2057

ravasz erzsébet tüzzománcai

1981. december 11. - ravasz erzsébet grafikusművész kiállítása nyílt meg pénteken dunaujvárosban, az ultz béla kiállítási teremben. a dunaujvárosban élő művész 15 évi munkásságából adott válogatást: szingazdag tüzzománc képei, zománcozott térplasztikai, fa- és linómetszetei, rézkarcai derűs bájt tükröznek. a kiállítást január 10-ig naponta 11-19 óra között tekinthetik meg a látogatók. /mti/

zsi rj ká hgy

19.08 111281 0453

-.-

sb0078 4 160 mtib2058

az althoff cirkusz budapesten

1981. december 11. - orrszarvu nyargalászik péntektől a fővárosi nagycirkusz manézsában, körbe-körbe: a nem mindennapi produkció a német szövetségi köztársaságból csaknem három hónapos vendégszereplésre hazánkba érkezett williams althoff-társulat műsorát gazdagítja.

37

parádés számokban amúgy sincs hiány. ugyancsak ritkán fordul elő, hogy a lud, a róka, meg a hiúz jól megférjen egymással. most sikerült a szinte lehetetlen: az eltérő hajlamu állatkák közösen köszönik meg a hálás tapsokat. az sem túl gyakori, hogy afrikai elefántok szórakoztassák a nézőket. ennek a szakemberek szerint az az oka, hogy nehezebben idomíthatók, mint indiából származó társaik. franz althoff, a több mint 200 éves multra visszatekintő dinasztia sarja megbirkózik a feladattal: az ormányosok mutatványukkal frappáns cáfolatát adják a lomhaságukról, nehézfejűségükről terjedő mendemondáknak.

egy cikrusz nem létezhet bohócok és artisták nélkül. szerződtették társulatukhoz az arab cherifien-ugrócsoportot, és a vidámságról gondoskodni hivatott endreams bohócokat. mintegy pihentetőül a los uruguayos trió mutatja be, pompás jelmezekben, földrészük, dél-amerika színes népi táncait.

a műsorban, amely február 28-ig tekinthető meg, még számos érdekes, gyerekeket és felnőtteket egyaránt bámulatba ejtő produkció látható. /mti/

i/gi/pá/dg/gw hgy

19.13 111281 1388

-.-

sb0079 4 150 mtib2059

gépbemutató jászkiséren

1981. december 11. - a mezőgéptröszt fejlesztési intézetének és szolnoki gyárának két gépujdonságát mutatták be pénteken a jászkiséri lenin tsz-ben az ipari minisztérium, valamint a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium szakembereinek. a bemutatón, amelyen részt vett méhes lajos ipari miniszter, az mszmp politikai bizottságának tagja is, a résztvevők üzemi körülmények között láthatták a sirokkó 2000 szemesterményszárító, valamint a szalmával fűthető hőtermelő berendezést. a sirokkó 2000 a szolnoki gyár terményszárító-gépcsaládjának legújabb terméke: 15 tonnás terület termésének tartósítására alkalmas. energiaigénye minden eddigi konstrukciónál kisebb. egy kilogramm víz elpárologtatásához - a hagyományos berendezések 1300-1400 kilokalóriájával szemben - csak 900-1000 kilokalóriát igényel. ez a számítások szerint tízezer tonna gabona és ötezer tonna kukorica szárítása esetén 68 tonna tüzelőolaj megtakarítását jelenti. a másik bemutatott gép a mezőgazdasági melléktermékek hasznosítását célzó kormányprogram eredményes

37

végrehajtásához ad segítséget a nagyüzemeknek. a szárítókhoz csatlakoztatható hőtermelő berendezés a fölösleges szalma elégetésével működtethető, de fűtésére fel lehet használni kukorica- és napraforgószárat és fanyesedéket is. mozgatható kivitelben készítik majd, így a mezőgazdasági üzemekben fóliasátrak, üvegházak fűtésére és víz melegítésére is alkalmazhatják. /mti/

laz rj st hgy

19.16 111281 1532

-. -

sb0080 4 160 mtib2060

brecht bemutató veszprémben

1981. december 11. - bertolt brecht, svejk a második világháborúban című színművét mutatták be pénteken a veszprémi petőfi színházban. a darab színpadra állításában két ndk-beli vendégművész működött közre, ulf reiher rendező és roland wehner diszlettervező. a címszerepet csikos gábor alakítja. /mti/

bév rj st hgy

19.19 111281 0360

-. -

sb0081 4 130 mtib2061

a medikus a nemzetiben

1981. december 11. - nincs irigylésre méltó helyzetben bubik istván: bármit tesz, teljesítményét olyan nagy elődökéhez méri majd, mint csontos gyula és gábor miklós. előbbi az ősbemutatón, éppen 70 éve, utóbbi 1959-ben játszotta el jánost, bródy sándor: a medikus című színművében, amelyet pénteken tűzött ismét műsorára a nemzeti színház.

megbízható források szerint ez a darab aránylag könnyen született, végül is amiről szól, azt mind átélte maga a szerző. egykor színtén elesett, szegény medikusként érkezett a fővárosba, telve reményekkel, ámde üres zsebekkel, hogy aztán mérfelé vezesse sorsa. íróvá, élesszemű íróvá lett, aki pontosan látta kora

37

társadalmának ellentmondásait, aki tisztában volt azzal, hogy tanulni, diplomát szerezni sokak számára csak úgy lehetséges, ha felőjíják elveiket, s megtört gerinccel vállalják azokat a megalázó feltételeket, amelyeket náluknál jóval értéktelenebb emberek diktálnak nekik.

szegvári menyhért, aki vendégként rendezte a színművet, talán azért választotta főszereplőjéül a főiskolát alig egy éve elvégzett bubik istvánt, hogy egy romlatlan, a világot még nem eléggé ismerő fiatalemberrel járassa végig az élet kálváriáját; akinek hamar fel kell ismernie, hogy az út, amely a célhoz elvezet, nem ritkán - sajnálatos módon - megalkulásokkal van kikövezve. rizát, jános szerelmét, varsányi irén és vasséva után udvaros dorottya alakítja. apját, rubin főrvost, fenyvest, emilt, illetve pécsi sándort követően avar istván játssza.

a jelmezeket schaffer judit, a diszleteket csányi árpád tervezte. /mti/

t gi rj dg hgy

19.28 111281 1623

-. -

sb0082 4 160 mtib2062

megnyílt a katona józsef színház

1981. december 11. - még száz éve sincs, hogy paulay ede visszaadta jókai mórnak thespis kordélya című színművének kéziratát. a neves színigazgató azzal indokolta meg döntését, hogy az első magyar nyelvű előadás centenáriumának hangulatát nem szabad elrontani az igazságok kimondásával.

a nemzeti színház mai vezetése azonban már vállalta a rizikót, s újjáépített kamaraszínházában, a katona józsefben szombaton bemutatja az ominózus, kesernyés változatot. a műnek ugyanis készült egy, az alkalomhoz jobban illő verziója is, amelyet földönjáró csillagok címmel tűzött műsorára paulay színháza. jókai sosem tudott megbarátkozni ezzel a darabbal, ahol tehette, fenn hirdette, melyiket is tartja édes gyermekének.

a thália szekere címmel bemutatott darab nemcsak száz éve, hanem ma is érvényes színházi gondokkal foglalkozik. a játékban mindenki komolyan veszi önmagát, úgy érzi, egyedül neki van joga a színházhoz. ez a probléma napjainkban sem idegen színházainktól, ahol dul a rendezők és a színészek közötti, egyoldalú győzelemmel aligha kecsegtető harc.

37

a rendezőtől, zsámbéki gábortól távol áll az erőltetett aktualizálás. szándéka csupán alkalmat akar teremteni a művészeknek a vérbő komédiázásra, a parádés alakításokra. ez annál is inkább lehetséges, mert jókai már ugyancsak ismerte a színházat, kívülről és belülről egyaránt. felesége, laborfalvi róza a kor híres színésznője volt, akitől azonnyomban értesülhetett a kulisszákon túli világ rejtelmeiről, legfrisebb pletykáiról.

a főbb szerepeket csurka lászló, helyey lászló, agárdi gábor, sinkovits imre, sinkó lászló és gáti józsef alakítja. /mti/

t/gi/pá/gw hgy *J szerint*

19.29 111281 1701

-. -

sb0083 4 180 mtib2064

időjárásjelentés

1981. december 11. - a meteorológiai intézet jelenti pénteken 19.00 órakor:

borult idő

várható időjárás az ország területére szombat estig: folytatódik a tulnyomóan borult, gyakran és sokfelé csapadékos időjárás. havazás és eső egyaránt várható. a délnyugati szél országszerte megélénkül, a dunántúlon időnként erős lesz. a várható hőmérséklet szombaton koradélután: 2-7 fok között. /mti/

gg/gw hgy

19.36 111281 0474

BP

-. -

sb0084 4 160 mtib2065

vendégművészek a budapesti koncertpódiumokon

1981. december 11. - pénteken este a pesti vigadóban - a régi muzsika hangversenybérlet harmadik koncertjén - csengery adrienne és malcolm bilson - fortepiano - adott haydn-mozart estét. malcolm bilson nem először vendégszerepel hazánkban; a cornell university zongoratanzakának tanára szívesen látott vendége a magyar hangversenytermeknek.

bilson újabb külföldi vendégművészek követik decemberben a fővárosi hangversenydobogókon. jóó árpád, a kanadában élő fiatal magyar karmester a magyar állami hangversenyzenekarral közös nagysikerű zeneakadémiai koncertjét követően december 14-én, hétfőn wagner walkürjét vezényli az erkel színházban.

december 20-án a zeneakadémián a moszkvai állami szövetségi akadémia szimfonikus zenekara adja elő szostakovics vii. szimfóniáját. a zenekar alig több mint két évtizede alakult, céljuk mindenekelőtt századunk zenéjének tolmácsolása. állandóan bővülő repertoárjukon csaknem minden szimfonikus ravel-mű, bartók concertója, hindemith mathis szimfóniája, weber metamorfózisai, britten, richard strauss, kodály, sztravinszkij és gerschwin művei szerepelnek. 1977-ben a zenekar vezető karnagyának a karajan-alapítvány nemzetközi versenyének győztesét, dmitrij kitarjenkot nevezték ki. a zeneakadémián is ő vezényli az együttest.

az olasz barokk mesterek, és elsősorban vivaldi műveinek egyik legelismertebb megszólaltatója az i nuovi virtuosi di roma kamaragyűttes. erkel színházi koncertjük időpontja december 21., hétfő, ekkor vivaldi muzsikája mellett rossini c-dur szonátáját, boccherini b-dur gordonkaversenyét és marcello c-moll oboaversenyét szólaltatják meg.

a hónap végén, december 29-én és 30-án este ránki dezső ad két koncertet a zeneakadémián. műsorán beethoven, schumann, schubert és debussy-művek szerepelnek. ránki dezső a két esten a romániából érkező művész testvérpárt, csaba pétert és csaba andrást választotta kamarapartnerül. /mti/

szü rj st hgy

19.43 111281 1998

BP

-. -

sb0085 4 160 mtib1107

Ősze andrás kiállítása pécssett

1981. december 11. - Ősze andrás az egyesült államokban élő, magyar származású szobrászművész munkáiból nyílt kiállítás pénteken pécssett a színház téri galériában. a 72 esztendő művésznek ez a harmadik hazai bemutatkozása. 1975-ben szülővárosában, nagykanizsán, 1977-ben budapesten láthatta alkotásait a közönség. mostani pécsi kiállításán az utóbbi két évtized termésének javát láthatják az érdeklődők: mintegy negyven kisméretű szobrot fából, kőből és fémből, valamint harmincöt krétarajzot és akvarellt. kiállították a perui emberekről készült híres grafikai sorozatát is. /mti/

igó/bné/st/gw hgy

21.02 111281 0650

-.-

sb0086 4 800 mtib1112

mai belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1 rész/

1981. december 11.

sb0001 szabó istván beszéde /1. rész/
 sb0002 szabó istván... /2. rész/
 sb0003 szabó istván... /3. rész/
 sb0004 szabó istván... /4. rész/
 sb0005 nyári színház télen
 sb0006 adidas után puma
 sb0007 botond kivitel
 sb0008 tiszta szőnyeg sopronból
 sb0009 tiz község vízvezetéke
 sb0010 óriás sütőtök
 sb0011 új frontfejtés nagygyházán
 sb0012 agrober-mezőgép együttműködés
 sb0013 diákszálló a tsz-ben
 sb0014 megkezdődött a mezőgazdasági szövetkezetek iv. kongresszusa
 sb0015 iskolások - napközben - nevelési rendezvénysorozat
 sb0016 megkezdődött a mezőgazdasági szövetkezetek iv. kongr. /2. rész/
 sb0017 megkezdődött... /3. rész/
 sb0018 megkezdődött... /4. rész/
 sb0019 megkezdődött... /5. rész/
 sb0020 visontai bányászok helytállása
 sb0021 új kollégium
 sb0022 vizes tervek
 sb0023 időjárásjelentés

BP

sb0024 hóviharkárok helyreállítása
sb0025 régészeti hetek

sb0026 új autóbuszpályaudvar
 sb0027 87 építőtábor középiskolásoknak
 sb0028 komló - tervteljesítés
 sb0029 magyar-Lengyel belkereskedelmi
 sb0030 szíriai tanulmányi küldöttség
 sb0031 győri vb ülés
 sb0032 emlékezés bebrits lajosra
 sb0033 nemzetközi galamb kiállítás
 sb0034 kiállítások csongrádban
 sb0035 bartók szobor makón
 sb0036 juhász ádám nyilatkozata /1. rész/
 sb0037 juhász ádám nyilatkozata /2. rész/
 sb0038 közlekedési miniszterek
 sb0039 balesetek
 sb0040 tv-film sikere
 /folyt./
 gw
 21.28 111281 1413

-.-

sb0087 4 800 mtib1113

mai belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 lengyel pártmunkás-küldöttség
 sb0042 megkezdődött a mezőgazd... /6. rész/
 sb0043 megkezdődött a mezőgazd... /7. rész/
 sb0044 lakástervek fiataloknak
 sb0045 országgyűlés - terv... /1. rész/
 sb0046 országgyűlés - terv... /2. rész/
 sb0047 országgyűlés - terv... /3. rész/
 sb0048 fiatal agrárszakemberek találk.
 sb0049 nyikolaj tyihonov nyilatkozata /1. rész/
 sb0050 nyikolaj tyihonov nyilatkozata /2. rész/
 sb0051 nyikolaj tyihonov nyilatkozata /3. rész/
 sb0052 nyikolaj tyihonov nyilatkozata /4. rész/
 sb0053 nyikolaj tyihonov nyilatkozata /5. rész/
 sb0054 nyikolaj tyihonov nyilatkozata /6. rész/
 sb0055 folyamatos betegelátás
 sb0056 hasznosítják az ózdi salak.
 sb0057 kitüntetés
 sb0060 megkezdődött a mezőgazd... /8. rész/
 sb0061 a szakszervezetek országos /1. rész/
 sb0062 a szakszervezetek országos /2. rész/

BP

sb0063 a szakszervezetek országos /3.rész/
 sb0064 a szakszervezetek országos /4.rész/
 sb0065 a szakszervezetek országos /5.rész/
 sb0066 a szakszervezetek országos /6.rész/
 sb0067 művezetők országos tapasztalatcseréje /1.rész/
 sb0068 művezetők országos tapasztalatcseréje /2.rész/
 sb0069 tájékoztató az ötnapos munkahétről /1.rész/
 sb0070 losonczy páál üdvözlő távirata
 sb0071 tájékoztató az ötnapos munkahétről /2.rész/
 sb0072 megfiatalodott csongor és tünde
 sb0073 közérthető értékmérő jelzések...
 sb0074 borsod környezetvédelme
 sb0075 bajtársi találkozó
 sb0076 kartozagi endre kiáll.
 sb0077 ravasz erzsébet tüzzománcai
 sb0078 az althoff cirkusz budapesten
 sb0079 gépbemutató jászkiséren
 sb0080 brecht bemutató veszprémben

/folyt./

gw

21.29 111281 1597

-.-

sb0088 4 800 mtib1114

mai belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3.rész/

sb0081 a medikus a nemzetiben
 sb0082 megnyílt a katona józsef színház
 sb0083 időjárásjelentés
 sb0084 vendégművészek
 sb0085 ósze andrás kiállítása pécssett
 sb0086 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0087 tartalomjegyzék /2.rész/
 sb0088 tartalomjegyzék /3.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: pásztor jános
 szerkesztették: fehér péter, izsák erika, halasi györgy

v é g e

/mti/

gw

21.29 111281 0498

37

-.-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1981. december 12. bel.

s z o m b a t

sb0001 4 150 mtib1001

kereskedelmi körkép - karácsony előtt /1.rész/

1981. december 12. - az országos és fővárosi kereskedelmi vállalatok elegendő árukészlettel, ideiglenes árusítóhelyek létesítésével és különféle szervezési intézkedésekkel készültek fel a karácsony előtti csúcsgazdálkodásra.

az elkövetkező napokban is sok vásárlóra számítanak az üzletekben, bár általános tapasztalat, hogy az utóbbi években a karácsonyi ajándékokat sokan már az őszi hónapokban megveszik. a tizenöt budapesti és husz vidéki centrum áruházban például idén november elején megkezdődött a karácsonyi szezon, a nagyobb értékű és a tartós fogyasztási cikkek nagy részét ekkor vásárolták meg. a csütörtök esti lehetőséget is jobban kihasználták a vevők az ünnepek előtt, december 3-án például ugyanakkora volt a centrum forgalma, mint tavaly az ezüstvarsárnapon. idén mintegy 3 milliárdos karácsonyi forgalomra számítanak. a választék kielégítő, a legkeresettebb ajándékozási cikkekből elegendő áll rendelkezésre. javult a centrum áruházak kínálata a tavalyihoz képest a műszaki - főként a híradástechnikai - berendezésekből, bár hiányoznak a közepes áru, 3000 forint körüli magnetofonok, lemezjátszók. ruházati cikkekből főként a fiataloknak kedvez a választék. az uttoró áruházban például 230 forintos áron divatos műszörme fülvédő- és sálgarnitúrát kínálnak, s még az ünnepek előtt kapható lesz a keresett vízhatlan anyagból készült hónadrág is. néhány centrum áruházban még van fényes anyagu steppelt anorák, és a sokáig hiánycikként számon tartott kordnadrág, több színben és méretben.